

VARŽYTINĖS DEL PREZIDENTO

Turkijoje vis darosi aйтresnės. Dešinėje dabartinis prezidentas İsmet İnönü duoda studentui savo autografa. Kairėje jo oponentas Celal Bayer, demokratų partijos, pirštu rodo, kur jis sėdės, išrinktas prezidentu.

Sustiprinama propoganda prieš Sovietų Rusiją

Londonas — JAV skrajojantis ambasadorius Phillip C. Jessup šiuo metu baigia Londone susitarti su Britų vyriausybe dėl propogandos prieš Sovietų Rusiją. Ši sutartis vėliau manoma išplėsti į visą Atlanto Sąjungą. Sutartimi numatoma padidinti skaičių propogandinių radijo stočių ir jos sustiprinti, kad laisvojo pasaulio balsas galėtų geriau prasimušti pro geležinę uždangą.

Pagyry puodas netaukuotas

Maskva — Sovietų Sąjungą sudaro keliasdešimt vadintamų „respublikų“, iš kurių didžiausia yra „Federalinė Rusijos Respublika“. Jos švietimo ministeris (seniau buvo komisaras) I. A. Kairovas laikraštyje „Komsomolskaja Pravda“ širdamas rašo, kad mokytojai apsilėjo ir neįvykdė plano, kuriuo buvo numatoma įvesti visiems vaikams privalomą pradinį mokslą. Pasirodo, kad bolševikai dar toli nuo to. Tai tau ir „kultūringiausia pasaulio šalis“, kuri giriasi viską pasaulyje išradusi, iš neįsiraudo, kaip panikinti analfabetizmą.

JAV atsimoka čekams tuo pačiu

Washington, D. C. — Čekijos komunistų vyriausybei pareikalavus sumažinti dviem trečdaliais JAV diplomatinį personalą Čekijoje (didesnė dalis jo jau išvyko), tai pritaikyta ir čekams šiame krašte. Valsybės departamentas pareikalavo uždaryti Čekoslovakijos konsulatus Pittsburge ir Clevelande. Kiek anksčiau jau buvo uždarytas konsulatas Chicagoje. Iš 33 čekų valdininkų tegalės palikti tik tai vienuolika (Washingtono ir New Yorko).

— „Medžioklės“ Belavėžo giriose, ypatingai Hainowkos apylinkėse, kur lenkų pasienio kariuomenė ir policija gaudo iš Lietuvos Latvijos ir net Estijos pabėgėlius. Tai daugiausiai yra jauni vyrai, po daugelio kruvinių susirėmimų, prasiveržę pro geležinę uždangą su tikslu pasiekti Vakarų Europą. Daugelis jų žuvo prie sienos, bet dar stambūs daliniai buvo užtikti Belavėžo giriose.

SCENOJ H. KAČINSKO VAIDINTOJAI

Stasys Santvaras.

Kūrybingosios žmogaus galios kalnus nuverčia. Taip turėtų tarti, Dramos Studijos spektaklių pamatę, kiekvienas lietuvis, kuris lietuviškai mąsto ir jaučia, kuris lietuvių kultūros apraiškose mato ir savo laimėjimų dalelę.

Tačiau, pradėdami gegužės 7 d. vaidinimą aptarti, pirmiausia turime atžymėti, kad tas vaidinimas, tai atliekamų ir trumpų valandų darbo vaisius. Tuo tarpu žinome, kad net profesionalai aktorai, paėmę kurį nors veikalą repetuoti, dirba ilgai, intensyviai ir dirba tik tą vieną darbą, kol gimsta geriau ar blogiau nusisekęs spektaklis.

H. Kačinskas dirbo su savo Studija apie 7 mėnesius po keletą valandų per savaitę. Vaidintojai, susirinkę po sunkaus fizinio darbo, per tą laiką turėjo susipažinti ne tik su vaidybos meno elementorium, bet išmokyti ir surepetuoti dvi vienavieksmes Ant. Gustaičio komedijas „Sekminių vainiką“ ir „Šilkinis pančius“. Kas nors kiek turi supratimo apie vaidybos meną, tas žino, kad mūsų vaidintojai turėjo dirbti sunkiai, rimtai ir ryžtingai. Matytame vaidinime ypačiai ryškios H. Kačinsko pastangos. Žinoma, per tokį trumpą laiką jis negalėjo išugdyti profesionalų aktorių, bet daugumas jo vaidintojų atrodė žymiai aukščiau pakopę net ir už geriausią scenos meno mėgėją. Nors trumpai peržvelgkime visus sekmadieninio vaidinimo dalyvius.

Antano Gustaičio „Sekminių vainikas“, vaidintas jau ne vienoj JAV lietuvių kolonijoj — neoktažinio pobūdžio komedija, gyvenimo Lietuvos kaimo vaizdelis. H. Kačinsko studijai Ant. Gustaitis „Sekminių vainiką“ perkūrė, įveddamas į ją naują personąžą, o buvusius paryškindamas ir subrandindamas. Kadangi trumpų scenos veikalų mums labai stinga, tai nuo šiol Ant. Gustaičio „Sekminių vainikas“ bus dar mieliau vaidinamas, nors mėgėjams jisai bus ir sunkiau įveikiamas. Vaidmenų tekstai toj komedijoj neilgi, charakteriai ryškūs, tačiau vaidybiniu požiūriu kiekvienas vaidmuo turi nelengvus uždavinius. Gal netenka sakyti, Ant. Gustaičio „Sekminių vainikas“ parašytas gyvu ir lengvu sąmojaus dialogu, su tivrta dramatinio veikalo kūrybos nuovoka.

„Šilkinis pančius“ — jau Bostone sukurta Ant. Gustaičio komedija. Tai aktualija, tai nūdieniniai mūsų išgyvenimai, tai seno amerikiečio nuotyčiai su kviestais ir nekviečiamais dypukais. Ant. Gustaitis moka juoktis. Ir neužgauliai jisai juokiasi. Nenukryžiauvojo jis savo naujoj komedijoj amerikiečio, ne skaudžiom rykštėm jis paplakė ir „žaliaragus“, norinčius šioj šaly išgyvenusius žmones pamokyti ir perauklėti „šilkinuose pančiuose“. Gal trumpintinas tik Jono Pustapecko meilės prisipažinimas. Šiaip toji komedija sceninga, vaidmenys ryškūs, telestai gražūs ir sąmojingi. Atseit, ne tik sceniniū, bet ir literatūrinio požiūriu ir vėl vertingas Ant. Gustaičio kūrinys. Nėra abejonių, greitai jis bus vaidinamas ir kitose Amerikos lietuvių kolonijose.

vičius, Zita Zarankaitė, Vilet. Brandtneris, Vyt. Juodka, Alg. Gustaitis, Vl. Bajerčius, Alf. Jankauskas, Sof. Račinskienė, Juozas Balašys, Pr. Petraitis ir kt. Tikiu, jie patys nuvokia, kad savo vaidmenis vieniems pasisekė geriau atlikti, o kitiems silpniau. Tačiau jie visi davė, ką galėjo, kiek pajėgė. Ak, vaidybos menas — tokie sunkūs mokslai! Čia ir vaidmens vientisumo problema, čia ir vidaus stovis, čia ir charakterio kūryba, tarties plonybės, taisyklingos kalbos apvaldymas ir dar visa eilė siekimų bei uždavinių, kuriems nugalėti reikia ne 7 mėnesių, bet kartais permaža būna ir 7 metų. Žinau, H. Kačinskas iš savo aruodo gausiom rieškučiom sėmė ir jums davė, bet nei vienas nenusiminkit, kad pradžia sunki. Pirmasis Jūsų bandymas nuširdus, įsijaustas, žadinas vilstis. Jei Jūs tapsite viena šeima, darnia, drausminga ir pasiaukojančia, jei visa širdimi troškite būti aktoriais ir daug dirbsit — būsit aktoriai, gal ir labai geri aktoriai. Jau šiandien daugumos Bostono lietuvių Jūs neapvilėt.

Pagaliau ir padėka Bostono Kultūros Rėmėjų Ratelio Valdžybai, savo nuoširdžiu rūpesčiu lydėjusiai sekmadieninio vaidinimo paruošimą.

Demokratija yra teisingumas lygybėje, meilė brolybėje ir visų pagerbimas laisvėje.

Jei demokratija panorės būti krikščioniška, ji duos Jūsų tėvynei laimę, gerovę ir taiką.

de Fraineau
Leonas XIII.

LIETUVIAI PASAULYJE

■ Prancūzijos svetimųsalių legijone dar tarnauja apie 200 lietuvių. Dažniausiai jie yra išskirstyti įvairiuose daliniuose, ir ištisais metais negirdi nė žodžio lietuvių kalbos.

■ Vincas Romanas, rašytojas, gyvena Australijoj ir Viktorijos provincijoj dirba vienoj miškų įmonėjė raštinės darbu. Šiuo metu baigia rašyti savo romaną „Dulkės raudonam saulėleidy“.

■ Lietuviai Venecueloj, kur jų dabar gyvena apie 1,800. Didžiausios čia lietuvių kolonijos: Valencija — 350, Caracas — 300, Maracay — 250 ir Barquisimeto — 200 lietuvių.

■ Repatriacinės komisijos anglų zonoje turėjo užbaigti savo darbą balandžio mėn. ir iš čia išvykti. Bolševikų politrukas daugeliui išsiuntinėjo laiškus, ragindamas repatriuoti, nes toliau tokios progos nebūsią. Tremtiniai lietuviai tik apsidžiaugė, kad toliau nebūsią tokios progos.

■ Dėka Marshall'o plano maistas ir kiti daiktai Vokietijoje labai atpigę. Tad siuntiniai Vokietijon siųsti beveik neapsimoka, o geriau pinigai. Už 1 dolerį, siunčiant per banką, Vokietijoj išmoka 4.20 DM. (markių); juodoj rinkoj už 1 dolerį galima gauti iki 4.50 DM.

■ Klaipėdos vokiečiai pradėjo tremtyje rinkti žinias apie savo narių pabėgėlių paliktą turtą Klaipėdos Krašte. Taip pat prašo teikti žinių apie bolševikų deportuotuosius ir išsudytuosius.

■ Liet. Šalp. Draug. Valdybą Paryžiuje sudaro: O. Bačkienė, tėv. Pečkys, Pr. Dulevičius, J. Bulota ir inž. A. Stankevičius. Ši draugija pradėjo leisti čia biuletėnį, spausdinamą rotatoriumi. Išleista jau trys numeriai.

PAVARYTAS TARYBINĖS ESTIJOS „PREZIDENTAS“

Stockholm — Švedijos žiniomis rusai pavarė jų pačių primestą Estijai neva „prezidentą“, Eduard Pall. Estijos komunistų partijos laikraštis „Rahva Haal“, rašo, kad jis buvo buržuazinis nacionalistas.

Kaltinimui proga buvo si tokią. Kai Estijos tautinei šventei organizuoti komitetas, kurio nariu buvo ir Pall, norėjo įtraukti į estų tautinės šventės programą rusiškas dainas ir šokius, sakoma, kad Pall tam pasipriešinęs. Už tai jis buvo pavadintas nacionalistu buržujumi ir rusų

pavarytas. Už tokius pat nusikaltimus buvo pavarytas ir estų komunistų partijos sekretorius Nikolai Korotamm.

Ed. Pall ir Nik. Korotomm yra seni estų komunistų partijos nariai, kurie 1920 iš Estijos buvo pabėgę Rusijon ir visą laiką ten gyveno iki raudonosios armijos invazijos Estijon. Kadangi tuo laiku neatsirado Estijoje, kas užimtų tas vietas, jie buvo atvežti Estijon ir į tas vietas įsodinti. Tačiau dabar pasirodė, kad ir jie netinkami.

„PASIGAVO LIZDĄ TERŠUSI PAUKŠTĪ“

Berlynas. — Rytų Vokietijos saugumo departamentas (sovietiškas Gestapo) praneša, kad Kurt Muelleris, komunistų atstovas vakarinės Vokietijos parlamente, yra jau jų rankose.

Kurt Muelleris tik prieš kelerias dienas atsisakė iš parlamento atstovų ir tuojau po to paslaptinai dingo iš savo namų Honoveryje (britų zonoje). Spėjama, kad jis buvo pačiuptas ar nuvilotas į bolševikų zoną ir ten sumintas. Jis kaltinamas „išdavęs komunistų partiją ir dirbęs svetimos valstybės naudai“. Iš tikrųjų gi, būdamas antruoj vokiečių komunistų partijos vakarinėje Vokietijoje vadu, jis susirėjo su savo „bosu“ — bolševikams su visa dūšia pasidavusiu Reimonnu, ir dėlto įkliuvo. Ir visur taip yra: kas tik nukrypsta nuo „Stalino linijos“, tuojau likviduojamas, jei tik pasiekiamas.

Išvyko Sovietų Rusijos ambasadorius

Washington, D. C. — Sovietų Rusijos ambasadorius Aleksandras S. Paniuškinas pranešė Valstybės Departamentui, kad jis išvyksta į Maskvą. Jis nieko nepasakė, kada grįš ir iš visa ar begriš. Iš JAV išplaukia š. m. gegužės 16 d. lenkų laivu „S. Bathory“.

Šis lenkų laivas išvežė jau ne vieną slaptai bėgusį arba deportuotą Sovietų Rusijos agentą. Ar Paniuškinas, sovietų diplomatinis agentas, nėra tik atšaukiamas užbėgant JAV už akių? Juk vienas senatorius buvo pasiūlęs atšaukti JAV ambasadorių iš Maskvos, kol bolševikai neatlygins už nušautą lėktuvą ir žuvusius lakūnus.

Stasio Šimkaus 33 LIAUDIES DAINOS

Ką tik išėjo iš spaudos kompozitoriaus STASIO ŠIMKAUS solo ir chorams skirtų dainų naujas rinkinys. Surinko ir parengė spaudai kompozitoriaus sūnus Algis Šimkus. Išleido kun. Pr. M. Juras. Knyga puikiais viršeliais, su plastikos juostele, 64 pusl., labai lengvai atsidero ir puslapiu skambinan pianu neužsiverčia. Kaina \$2.00.

Užsakymus siųskite: DARBININKAS

366 West Broadway, So. Boston 27, Mass.

Šiuomi siūnčiu \$..... ir prašau man prisųsti
egz. STASIO ŠIMKAUS DAINŲ KNYGĄ.
Vardas.....
Adresas.....

Compare both types BEFORE YOU BUY

ONLY **Servel** IS DIFFERENT

Comparison Chart	
SERVEL	OTHERS
☐ YES	SUKASI TYKIAI ☐ NO
☐ YES	ILGIAUS TVERIA ☐ NO
☐ YES	DALYS NEJUDA ☐ NO
☐ YES	10 M. GARANTUOTA ☐ NO

TIKTAI **Servel** GASINIS Refrigeratorius turi

- * JET ŠALDYMA * VISAD MADINGAS
- * GALIMA GREITAI PAKEISTI VIDŪ
- * GASO KOMPANIJOS APTARNAVIMA

Bile kokiam šaldytuve šaldymo sistema yra svarbi. Jūs rasite tik tai Servel šaldytuve, kuris neturi judamų dalių. Taip pat, patikimas, tik tai gašo liepsma padaro šaldymą. Štai dėl ko Servel sukasi tykiai... Ilgiau tveria. Niekad nedarys triukšmo. Operavimas pigus. Tūkstančiai Servel's vartotojų liūdią, kad išlaikę virš 20 metų, o vis jis eina kaip naujas.

Matyk "That Young Couple" Sekm., 4:30 P. M. WBZ-TV

BOSTON GAS CONSOLIDATED COMPANY

OR YOUR GAS APPLIANCE DEALER

VEIK DABAR!
PERKANT, JŪSŪ SE-
NAS ĮSKAITOMAS
Be įmokėjimo...
Tik 20c mokėt kasdien!

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly.

by

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR
Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of October 8, 1917 authorized on July 12, 1918.

SUBSCRIPTION RATES		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	\$5.00	Amerikoje metams	\$5.00
Domestic once per week yearly	\$3.00	Vieną kart savaitėje metams	\$3.00
Foreign yearly	\$5.50	Užsieny metams	\$5.50
Foreign once per week yearly	\$3.50	Užsieny 1 kart sav-tėj metams	\$3.50

DARBININKAS

666 West Broadway, South Boston, Mass.
Telephone: Redakcijai — SO 8-6608; Administracijai — SO 8-2680Lietuvos Steigiamojo Seimo
30 metų sukaktis

Gegužės mėn. 15-toji yra nepaprastai reikšminga data lietuvių tautos atgimimo istorijoje.

1920 m. gegužės mėn. 15 d., t. y., prieš 30 metų, pirmą kartą Kaune susirinko Lietuvos Steigiamasis Seimas, susidedas iš 112 atstovų ir išrinktas slaptu ir visuotiniu balsavimu. Lietuvos istorijoje tai pirmutinė pačių gyventojų demokratiškai išrinkta tautos atstovybė. Visi Lietuvos piliečiai, vyrai ir moterys, turėjo lygų balsą ir betarpiškai rinko atstovus.

Pirmuoju Steigiamojo Seimo aktu buvo ratifikuotas Lietuvos nepriklausomybės paskelbimas, primant Lietuvos valstybei demokratišką formą. Šitaip buvo realizuotas vieningas ir nepalaužiamas lietuvių tautos troškimas visiems laikams atsikratyti svetimųjų spaudos ir savo valstybinį gyvenimą tvarkyti laisvai ir demokratiniais principais.

Šituo aktu užbaigęs Lietuvos valstybės atkūrimą, Steigiamasis Seimas padėjo tvirtus pagrindus tolimesniam nepriklausomos Lietuvos politiniam brendimui, materialinei gerovei ir kultūrinei pažangai: davė kraštui valstybės konstituciją, kuri visiems piliečiams garantavo žodžio, spaudos, sąžinės, susirinkimų ir draugijų laisves; apgynė kraštą nuo išorinių priešų; tarptautinėmis sutartimis įjungė Lietuvą į pasaulio valstybių šeimą; įvedė nuosavą valstybės valiutą; išleido Žemės Reformos įstatymą, kurį įvykdžius ekonomiškai sustiprėjo lietuviškasis sodžius; įsteigė Lietuvos universitetą. Žodžiu, Steigiamajam Seimui vadovaujant, Lietuva tvirtai atsistojo ant kojų kaip politiniai organizuota, pati sugebanti tvarkyti savo valstybės gyvenimą ir visų kitų pasaulio kraštų pripažinta valstybė. Jung. Amerikos Valstybės de jure pripažino Lietuvą suverenine valstybe 1922 m. liepos mėn. 28 d.

Per Steigiamąjį Seimą pareikšto savo troškimo būti laisva ir nepriklausoma lietuvių tautą niekuomet nėra atsisakę. Tik smurtu ir klaida, prieš tautos valią ir sulaužydama iškilmingai duotus savo pažadus bei tarptautines sutartis, Sovietų Sąjunga galėjo aneksuoti Lietuvos teritoriją ir krašte įvesti bolševikinę santvarką.

Ši reikšminga Lietuvos Steigiamojo Seimo sukaktis dar kartą teprimena kiekvienam sąmoningam lietuviui didžiąją Lietuvos bylą; tesustiprina kiek-

Steigiamasis Seimas

P. Klevinis.

Gegužės 15 dieną sueina lygiai 30 metų nuo Lietuvos Steigiamojo Seimo susirinkimo dienos. Naujai atstatytos po I Pasaulinio Karo Nepriklausomos Lietuvos gyvenime šis seimas atliko patį svarbiausią vaidmenį, — padėjo nepriklausomos demokratinės valstybės pagrindus, — dėl to šiandien jis vertas prisiminti.

Didžiojo Karo viesulams dar siaučiant, Lietuvos Taryba Vilniuje paskelbė Lietuvos nepriklausomybę (Vasario 16, 1918), o karo paliaubų dieną (Lapkr. 11, 1918) jau suorganizavo pirmąją Lietuvos vyriausybę, kurios prieky atsistojo prof. Augustinas Volde-maras.

Karo paliaubos tačiau nesustabdė Lietuvos priešų bolševikų, kurie ėmė skverbtis į rytines sritis. Vyriausybė tuoju šaukėsi tautos pagalbos ir 1919 m. sausio 19 d. į Kauną sukviėtė Tautos Konferenciją, kurioje dalyvavo apie 200 atstovų. Konferencija perėmė vyriausybės darbus, nusprendė, kokia turėtų būti Lietuvos konstitucija ir paruošė planą seimo rinkimams. Pagal tą planą buvo paskelbtas rinkimų įstatymas (1919 m. lapkr. 20 d.) suteikias teisę visiems Lietuvos gyventojams, suėjusiems 21 metus, rinkti atstovus į seimą tiesioginiu ir slaptu balsavimu.

Steigiamojo Seimo rin-

kimai vyko 1920 m. bal. 14-16 d., o pirmasis posėdis buvo gegužės 15 d. Seiman buvo išrinkta viso 112 atstovų, kurių tarpe buvo 59 Krikščionių Demokratų grupės, 29 Valstiečiai Liaudininkai, 14 Socialdemokratų, 6 Žydai, 3 Lenkai ir 1 Vokietis.

Steigiamasis Seimas pirmuoju savo darbu priėmė laikinąją Lietuvos konstituciją, pagal kurią Lietuva buvo paskelbta nepriklausoma demokratine respublika, ir tuoju buvo sudaryta nauja vyriausybė (birželio 10). Ministeriu pirmininku tapo Kazys Grinius (Valst. Liaud.), o laikinuoju prezidentu buvo paskelbtas Aleksandras Stulginskis, St. Seimo Pirmininkas.

Vyriausiu tautos valios reiškėju dabar tapo seimas. Jam teko atlikti nepaprastai sunkūs to meto darbai: baigti karus su nepriklausomybės priešais, nustatyti valstybės sienas, atstatyti karo nualintą ūkį ir viso krašto tvarką. Ir anų dienų mūsų valstybės vyrai, tikrosios demokratijos šulai, nepabūgo tų darbų, kuriuos jiems krovė ne tik gausūs dienos reikalai, bet ir tvirtų pagrindų tiesimas jaunai valstybei. Reikėjo ne tik kariauti, ne tik atstatyti ūkį, bet ir tiesti pairusius kelius, tvarkyti pašta, susiekimą, kurti savas mokyklas, kultūrinės ir mokslineis įstaigas.

Steigiamojo Seimo rin-

kimai vyko 1920 m. bal. 14-16 d., o pirmasis posėdis buvo gegužės 15 d. Seiman buvo išrinkta viso 112 atstovų, kurių tarpe buvo 59 Krikščionių Demokratų grupės, 29 Valstiečiai Liaudininkai, 14 Socialdemokratų, 6 Žydai, 3 Lenkai ir 1 Vokietis.

Steigiamasis Seimas pirmuoju savo darbu priėmė laikinąją Lietuvos konstituciją, pagal kurią Lietuva buvo paskelbta nepriklausoma demokratine respublika, ir tuoju buvo sudaryta nauja vyriausybė (birželio 10). Ministeriu pirmininku tapo Kazys Grinius (Valst. Liaud.), o laikinuoju prezidentu buvo paskelbtas Aleksandras Stulginskis, St. Seimo Pirmininkas.

Vyriausiu tautos valios reiškėju dabar tapo seimas. Jam teko atlikti nepaprastai sunkūs to meto darbai: baigti karus su nepriklausomybės priešais, nustatyti valstybės sienas, atstatyti karo nualintą ūkį ir viso krašto tvarką. Ir anų dienų mūsų valstybės vyrai, tikrosios demokratijos šulai, nepabūgo tų darbų, kuriuos jiems krovė ne tik gausūs dienos reikalai, bet ir tvirtų pagrindų tiesimas jaunai valstybei. Reikėjo ne tik kariauti, ne tik atstatyti ūkį, bet ir tiesti pairusius kelius, tvarkyti pašta, susiekimą, kurti savas mokyklas, kultūrinės ir mokslineis įstaigas.

Steigiamojo Seimo rin-

kimai vyko 1920 m. bal. 14-16 d., o pirmasis posėdis buvo gegužės 15 d. Seiman buvo išrinkta viso 112 atstovų, kurių tarpe buvo 59 Krikščionių Demokratų grupės, 29 Valstiečiai Liaudininkai, 14 Socialdemokratų, 6 Žydai, 3 Lenkai ir 1 Vokietis.

Steigiamasis Seimas pirmuoju savo darbu priėmė laikinąją Lietuvos konstituciją, pagal kurią Lietuva buvo paskelbta nepriklausoma demokratine respublika, ir tuoju buvo sudaryta nauja vyriausybė (birželio 10). Ministeriu pirmininku tapo Kazys Grinius (Valst. Liaud.), o laikinuoju prezidentu buvo paskelbtas Aleksandras Stulginskis, St. Seimo Pirmininkas.

Vyriausiu tautos valios reiškėju dabar tapo seimas. Jam teko atlikti nepaprastai sunkūs to meto darbai: baigti karus su nepriklausomybės priešais, nustatyti valstybės sienas, atstatyti karo nualintą ūkį ir viso krašto tvarką. Ir anų dienų mūsų valstybės vyrai, tikrosios demokratijos šulai, nepabūgo tų darbų, kuriuos jiems krovė ne tik gausūs dienos reikalai, bet ir tvirtų pagrindų tiesimas jaunai valstybei. Reikėjo ne tik kariauti, ne tik atstatyti ūkį, bet ir tiesti pairusius kelius, tvarkyti pašta, susiekimą, kurti savas mokyklas, kultūrinės ir mokslineis įstaigas.

Steigiamojo Seimo rin-

kimai vyko 1920 m. bal. 14-16 d., o pirmasis posėdis buvo gegužės 15 d. Seiman buvo išrinkta viso 112 atstovų, kurių tarpe buvo 59 Krikščionių Demokratų grupės, 29 Valstiečiai Liaudininkai, 14 Socialdemokratų, 6 Žydai, 3 Lenkai ir 1 Vokietis.

Steigiamasis Seimas pirmuoju savo darbu priėmė laikinąją Lietuvos konstituciją, pagal kurią Lietuva buvo paskelbta nepriklausoma demokratine respublika, ir tuoju buvo sudaryta nauja vyriausybė (birželio 10). Ministeriu pirmininku tapo Kazys Grinius (Valst. Liaud.), o laikinuoju prezidentu buvo paskelbtas Aleksandras Stulginskis, St. Seimo Pirmininkas.

Vyriausiu tautos valios reiškėju dabar tapo seimas. Jam teko atlikti nepaprastai sunkūs to meto darbai: baigti karus su nepriklausomybės priešais, nustatyti valstybės sienas, atstatyti karo nualintą ūkį ir viso krašto tvarką. Ir anų dienų mūsų valstybės vyrai, tikrosios demokratijos šulai, nepabūgo tų darbų, kuriuos jiems krovė ne tik gausūs dienos reikalai, bet ir tvirtų pagrindų tiesimas jaunai valstybei. Reikėjo ne tik kariauti, ne tik atstatyti ūkį, bet ir tiesti pairusius kelius, tvarkyti pašta, susiekimą, kurti savas mokyklas, kultūrinės ir mokslineis įstaigas.

Steigiamojo Seimo rin-

kimai vyko 1920 m. bal. 14-16 d., o pirmasis posėdis buvo gegužės 15 d. Seiman buvo išrinkta viso 112 atstovų, kurių tarpe buvo 59 Krikščionių Demokratų grupės, 29 Valstiečiai Liaudininkai, 14 Socialdemokratų, 6 Žydai, 3 Lenkai ir 1 Vokietis.

Steigiamasis Seimas pirmuoju savo darbu priėmė laikinąją Lietuvos konstituciją, pagal kurią Lietuva buvo paskelbta nepriklausoma demokratine respublika, ir tuoju buvo sudaryta nauja vyriausybė (birželio 10). Ministeriu pirmininku tapo Kazys Grinius (Valst. Liaud.), o laikinuoju prezidentu buvo paskelbtas Aleksandras Stulginskis, St. Seimo Pirmininkas.

Vyriausiu tautos valios reiškėju dabar tapo seimas. Jam teko atlikti nepaprastai sunkūs to meto darbai: baigti karus su nepriklausomybės priešais, nustatyti valstybės sienas, atstatyti karo nualintą ūkį ir viso krašto tvarką. Ir anų dienų mūsų valstybės vyrai, tikrosios demokratijos šulai, nepabūgo tų darbų, kuriuos jiems krovė ne tik gausūs dienos reikalai, bet ir tvirtų pagrindų tiesimas jaunai valstybei. Reikėjo ne tik kariauti, ne tik atstatyti ūkį, bet ir tiesti pairusius kelius, tvarkyti pašta, susiekimą, kurti savas mokyklas, kultūrinės ir mokslineis įstaigas.

Steigiamojo Seimo rin-

kimai vyko 1920 m. bal. 14-16 d., o pirmasis posėdis buvo gegužės 15 d. Seiman buvo išrinkta viso 112 atstovų, kurių tarpe buvo 59 Krikščionių Demokratų grupės, 29 Valstiečiai Liaudininkai, 14 Socialdemokratų, 6 Žydai, 3 Lenkai ir 1 Vokietis.

Steigiamasis Seimas pirmuoju savo darbu priėmė laikinąją Lietuvos konstituciją, pagal kurią Lietuva buvo paskelbta nepriklausoma demokratine respublika, ir tuoju buvo sudaryta nauja vyriausybė (birželio 10). Ministeriu pirmininku tapo Kazys Grinius (Valst. Liaud.), o laikinuoju prezidentu buvo paskelbtas Aleksandras Stulginskis, St. Seimo Pirmininkas.

Vyriausiu tautos valios reiškėju dabar tapo seimas. Jam teko atlikti nepaprastai sunkūs to meto darbai: baigti karus su nepriklausomybės priešais, nustatyti valstybės sienas, atstatyti karo nualintą ūkį ir viso krašto tvarką. Ir anų dienų mūsų valstybės vyrai, tikrosios demokratijos šulai, nepabūgo tų darbų, kuriuos jiems krovė ne tik gausūs dienos reikalai, bet ir tvirtų pagrindų tiesimas jaunai valstybei. Reikėjo ne tik kariauti, ne tik atstatyti ūkį, bet ir tiesti pairusius kelius, tvarkyti pašta, susiekimą, kurti savas mokyklas, kultūrinės ir mokslineis įstaigas.

Steigiamojo Seimo rin-

kimai vyko 1920 m. bal. 14-16 d., o pirmasis posėdis buvo gegužės 15 d. Seiman buvo išrinkta viso 112 atstovų, kurių tarpe buvo 59 Krikščionių Demokratų grupės, 29 Valstiečiai Liaudininkai, 14 Socialdemokratų, 6 Žydai, 3 Lenkai ir 1 Vokietis.

Steigiamasis Seimas pirmuoju savo darbu priėmė laikinąją Lietuvos konstituciją, pagal kurią Lietuva buvo paskelbta nepriklausoma demokratine respublika, ir tuoju buvo sudaryta nauja vyriausybė (birželio 10). Ministeriu pirmininku tapo Kazys Grinius (Valst. Liaud.), o laikinuoju prezidentu buvo paskelbtas Aleksandras Stulginskis, St. Seimo Pirmininkas.

Vyriausiu tautos valios reiškėju dabar tapo seimas. Jam teko atlikti nepaprastai sunkūs to meto darbai: baigti karus su nepriklausomybės priešais, nustatyti valstybės sienas, atstatyti karo nualintą ūkį ir viso krašto tvarką. Ir anų dienų mūsų valstybės vyrai, tikrosios demokratijos šulai, nepabūgo tų darbų, kuriuos jiems krovė ne tik gausūs dienos reikalai, bet ir tvirtų pagrindų tiesimas jaunai valstybei. Reikėjo ne tik kariauti, ne tik atstatyti ūkį, bet ir tiesti pairusius kelius, tvarkyti pašta, susiekimą, kurti savas mokyklas, kultūrinės ir mokslineis įstaigas.

Steigiamojo Seimo rin-

kimai vyko 1920 m. bal. 14-16 d., o pirmasis posėdis buvo gegužės 15 d. Seiman buvo išrinkta viso 112 atstovų, kurių tarpe buvo 59 Krikščionių Demokratų grupės, 29 Valstiečiai Liaudininkai, 14 Socialdemokratų, 6 Žydai, 3 Lenkai ir 1 Vokietis.

Steigiamasis Seimas pirmuoju savo darbu priėmė laikinąją Lietuvos konstituciją, pagal kurią Lietuva buvo paskelbta nepriklausoma demokratine respublika, ir tuoju buvo sudaryta nauja vyriausybė (birželio 10). Ministeriu pirmininku tapo Kazys Grinius (Valst. Liaud.), o laikinuoju prezidentu buvo paskelbtas Aleksandras Stulginskis, St. Seimo Pirmininkas.

Vyriausiu tautos valios reiškėju dabar tapo seimas. Jam teko atlikti nepaprastai sunkūs to meto darbai: baigti karus su nepriklausomybės priešais, nustatyti valstybės sienas, atstatyti karo nualintą ūkį ir viso krašto tvarką. Ir anų dienų mūsų valstybės vyrai, tikrosios demokratijos šulai, nepabūgo tų darbų, kuriuos jiems krovė ne tik gausūs dienos reikalai, bet ir tvirtų pagrindų tiesimas jaunai valstybei. Reikėjo ne tik kariauti, ne tik atstatyti ūkį, bet ir tiesti pairusius kelius, tvarkyti pašta, susiekimą, kurti savas mokyklas, kultūrinės ir mokslineis įstaigas.

Steigiamojo Seimo rin-

kimai vyko 1920 m. bal. 14-16 d., o pirmasis posėdis buvo gegužės 15 d. Seiman buvo išrinkta viso 112 atstovų, kurių tarpe buvo 59 Krikščionių Demokratų grupės, 29 Valstiečiai Liaudininkai, 14 Socialdemokratų, 6 Žydai, 3 Lenkai ir 1 Vokietis.

Steigiamasis Seimas pirmuoju savo darbu priėmė laikinąją Lietuvos konstituciją, pagal kurią Lietuva buvo paskelbta nepriklausoma demokratine respublika, ir tuoju buvo sudaryta nauja vyriausybė (birželio 10). Ministeriu pirmininku tapo Kazys Grinius (Valst. Liaud.), o laikinuoju prezidentu buvo paskelbtas Aleksandras Stulginskis, St. Seimo Pirmininkas.

Vyriausiu tautos valios reiškėju dabar tapo seimas. Jam teko atlikti nepaprastai sunkūs to meto darbai: baigti karus su nepriklausomybės priešais, nustatyti valstybės sienas, atstatyti karo nualintą ūkį ir viso krašto tvarką. Ir anų dienų mūsų valstybės vyrai, tikrosios demokratijos šulai, nepabūgo tų darbų, kuriuos jiems krovė ne tik gausūs dienos reikalai, bet ir tvirtų pagrindų tiesimas jaunai valstybei. Reikėjo ne tik kariauti, ne tik atstatyti ūkį, bet ir tiesti pairusius kelius, tvarkyti pašta, susiekimą, kurti savas mokyklas, kultūrinės ir mokslineis įstaigas.

Steigiamojo Seimo rin-

kimai vyko 1920 m. bal. 14-16 d., o pirmasis posėdis buvo gegužės 15 d. Seiman buvo išrinkta viso 112 atstovų, kurių tarpe buvo 59 Krikščionių Demokratų grupės, 29 Valstiečiai Liaudininkai, 14 Socialdemokratų, 6 Žydai, 3 Lenkai ir 1 Vokietis.

Steigiamasis Seimas pirmuoju savo darbu priėmė laikinąją Lietuvos konstituciją, pagal kurią Lietuva buvo paskelbta nepriklausoma demokratine respublika, ir tuoju buvo sudaryta nauja vyriausybė (birželio 10). Ministeriu pirmininku tapo Kazys Grinius (Valst. Liaud.), o laikinuoju prezidentu buvo paskelbtas Aleksandras Stulginskis, St. Seimo Pirmininkas.

Vyriausiu tautos valios reiškėju dabar tapo seimas. Jam teko atlikti nepaprastai sunkūs to meto darbai: baigti karus su nepriklausomybės priešais, nustatyti valstybės sienas, atstatyti karo nualintą ūkį ir viso krašto tvarką. Ir anų dienų mūsų valstybės vyrai, tikrosios demokratijos šulai, nepabūgo tų darbų, kuriuos jiems krovė ne tik gausūs dienos reikalai, bet ir tvirtų pagrindų tiesimas jaunai valstybei. Reikėjo ne tik kariauti, ne tik atstatyti ūkį, bet ir tiesti pairusius kelius, tvarkyti pašta, susiekimą, kurti savas mokyklas, kultūrinės ir mokslineis įstaigas.

Steigiamojo Seimo rin-

kimai vyko 1920 m. bal. 14-16 d., o pirmasis posėdis buvo gegužės 15 d. Seiman buvo išrinkta viso 112 atstovų, kurių tarpe buvo 59 Krikščionių Demokratų grupės, 29 Valstiečiai Liaudininkai, 14 Socialdemokratų, 6 Žydai, 3 Lenkai ir 1 Vokietis.

Steigiamasis Seimas pirmuoju savo darbu priėmė laikinąją Lietuvos konstituciją, pagal kurią Lietuva buvo paskelbta nepriklausoma demokratine respublika, ir tuoju buvo sudaryta nauja vyriausybė (birželio 10). Ministeriu pirmininku tapo Kazys Grinius (Valst. Liaud.), o laikinuoju prezidentu buvo paskelbtas Aleksandras Stulginskis, St. Seimo Pirmininkas.

Vyriausiu tautos valios reiškėju dabar tapo seimas. Jam teko atlikti nepaprastai sunkūs to meto darbai: baigti karus su nepriklausomybės priešais, nustatyti valstybės sienas, atstatyti karo nualintą ūkį ir viso krašto tvarką. Ir anų dienų mūsų valstybės vyrai, tikrosios demokratijos šulai, nepabūgo tų darbų, kuriuos jiems krovė ne tik gausūs dienos reikalai, bet ir tvirtų pagrindų tiesimas jaunai valstybei. Reikėjo ne tik kariauti, ne tik atstatyti ūkį, bet ir tiesti pairusius kelius, tvarkyti pašta, susiekimą, kurti savas mokyklas, kultūrinės ir mokslineis įstaigas.

Steigiamojo Seimo rin-

kimai vyko 1920 m. bal. 14-16 d., o pirmasis posėdis buvo gegužės 15 d. Seiman buvo išrinkta viso 112 atstovų, kurių tarpe buvo 59 Krikščionių Demokratų grupės, 29 Valstiečiai Liaudininkai, 14 Socialdemokratų, 6 Žydai, 3 Lenkai ir 1 Vokietis.

Steigiamasis Seimas pirmuoju savo darbu priėmė laikinąją Lietuvos konstituciją, pagal kurią Lietuva buvo paskelbta nepriklausoma demokratine respublika, ir tuoju buvo sudaryta nauja vyriausybė (birželio 10). Ministeriu pirmininku tapo Kazys Grinius (Valst. Liaud.), o laikinuoju prezidentu buvo paskelbtas Aleksandras Stulginskis, St. Seimo Pirmininkas.

Vyriausiu tautos valios reiškėju dabar tapo seimas. Jam teko atlikti nepaprastai sunkūs to meto darbai: baigti karus su nepriklausomybės priešais, nustatyti valstybės sienas, atstatyti karo nualintą ūkį ir viso krašto tvarką. Ir anų dienų mūsų valstybės vyrai, tikrosios demokratijos šulai, nepabūgo tų darbų, kuriuos jiems krovė ne tik gausūs dienos reikalai, bet ir tvirtų pagrindų tiesimas jaunai valstybei. Reikėjo ne tik kariauti, ne tik atstatyti ūkį, bet ir tiesti pairusius kelius, tvarkyti pašta, susiekimą, kurti savas mokyklas, kultūrinės ir mokslineis įstaigas.

Steigiamojo Seimo rin-

kimai vyko 1920 m. bal. 14-16 d., o pirmasis posėdis buvo gegužės 15 d. Seiman buvo išrinkta viso 112 atstovų, kurių tarpe buvo 59 Krikščionių Demokratų grupės, 29 Valstiečiai Liaudininkai, 14 Socialdemokratų, 6 Žydai, 3 Lenkai ir 1 Vokietis.

Steigiamasis Seimas pirmuoju savo darbu priėmė laikinąją Lietuvos konstituciją, pagal kurią Lietuva buvo paskelbta nepriklausoma demokratine respublika, ir tuoju buvo sudaryta nauja vyriausybė (birželio 10). Ministeriu pirmininku tapo Kazys Grinius (Valst. Liaud.), o laikinuoju prezidentu buvo paskelbtas Aleksandras Stulginskis, St. Seimo Pirmininkas.

Vyriausiu tautos valios reiškėju dabar tapo seimas. Jam teko atlikti nepaprastai sunkūs to meto darbai: baigti karus su nepriklausomybės priešais, nustatyti valstybės sienas, atstatyti karo nualintą ūkį ir viso krašto tvarką. Ir anų dienų mūsų valstybės vyrai, tikrosios demokratijos šulai, nepabūgo tų darbų, kuriuos jiems krovė ne tik gausūs dienos reikalai, bet ir tvirtų pagrindų tiesimas jaunai valstybei. Reikėjo ne tik kariauti, ne tik atstatyti ūkį, bet ir tiesti pairusius kelius, tvarkyti pašta, susiekimą, kurti savas mokyklas, kultūrinės ir mokslineis įstaigas.

Steigiamojo Seimo rin-

kimai vyko 1920 m. bal. 14-16 d., o pirmasis posėdis buvo gegužės 15 d. Seiman buvo išrinkta viso 112 atstovų, kurių tarpe buvo 59 Krikščionių Demokratų grupės, 29 Valstiečiai Liaudininkai, 14 Socialdemokratų, 6 Žydai, 3 Lenkai ir 1 Vokietis.

Steigiamasis Seimas pirmuoju savo darbu priėmė laikinąją Lietuvos konstituciją, pagal kurią Lietuva buvo paskelbta nepriklausoma demokratine respublika, ir tuoju buvo sudaryta nauja vyriausybė (birželio 10). Ministeriu pirmininku tapo Kazys Grinius (Valst. Liaud.), o laikinuoju prezidentu buvo paskelbtas Aleksandras Stulginskis, St. Seimo Pirmininkas.

Vyriausiu tautos valios reiškėju dabar tapo seimas. Jam teko atlikti nepaprastai sunkūs to meto darbai: baigti karus su nepriklausomybės priešais, nustatyti valstybės sienas, atstatyti karo nualintą ūkį ir viso krašto tvarką. Ir anų dienų mūsų valstybės vyrai, tikrosios demokratijos šulai, nepabūgo tų darbų, kuriuos jiems krovė ne tik gausūs dienos reikalai, bet ir tvirtų pagrindų tiesimas jaunai valstybei. Reikėjo ne tik kariauti, ne tik atstatyti ūkį, bet ir tiesti pairusius kelius, tvarkyti pašta, susiekimą, kurti savas mokyklas, kultūrinės ir mokslineis įstaigas.

Steigiamojo Seimo rin-

kimai vyko 1920 m. bal. 14-16 d., o pirmasis posėdis buvo gegužės 15 d. Seiman buvo išrinkta viso 112 atstovų, kurių tarpe buvo 59 Krikščionių Demokratų grupės, 29 Valstiečiai Liaudininkai, 14 Socialdemokratų, 6 Žydai, 3 Lenkai ir 1 Vokietis.

Steigiamasis Seimas pirmuoju savo darbu priėmė laikinąją Lietuvos konstituciją, pagal kurią Lietuva buvo paskelbta nepriklausoma demokratine respublika, ir tuoju buvo sudaryta nauja vyriausybė (birželio 10). Ministeriu pirmininku tapo Kazys Grinius (Valst. Liaud.), o laikinuoju prezidentu buvo paskelbtas Aleksandras Stulginskis, St. Seimo Pirmininkas.

Vyriausiu tautos valios reiškėju dabar tapo seimas. Jam teko atlikti nepaprastai sunkūs to meto darbai: baigti karus su nepriklausomybės priešais, nustatyti valstybės sienas, atstatyti karo nualintą ūkį ir viso krašto tvarką. Ir anų dienų mūsų valstybės vyrai, tikrosios demokratijos šulai, nepabūgo tų darbų, kuriuos jiems krovė ne tik gausūs dienos reikalai, bet ir tvirtų pagrindų tiesimas jaunai valstybei. Reikėjo ne tik kariauti, ne tik atstatyti ūkį, bet ir tiesti pairusius kelius, tvarkyti pašta, susiekimą, kurti savas mokyklas, kultūrinės ir mokslineis įstaigas.

Steigiamojo Seimo rin-

kimai vyko 1920 m. bal. 14-16 d., o pirmasis posėdis buvo gegužės 15 d. Seiman buvo išrinkta viso 112 atstovų, kurių tarpe buvo 59 Krikščionių Demokratų grupės, 29 Valstiečiai Liaudininkai, 14 Socialdemokratų, 6 Žydai, 3 Lenkai ir 1 Vokietis.

Steigiamasis Seimas pirmuoju savo darbu priėmė laikinąją Lietuvos konstituciją, pagal kurią Lietuva buvo paskelbta nepriklausoma demokratine respublika, ir tuoju buvo sudaryta nauja vyriausybė (birželio 10). Ministeriu pirmininku tapo Kazys Grinius (Valst. Liaud.), o laikinuoju prezidentu buvo paskelbtas Aleksandras Stulginskis, St. Seimo Pirmininkas.

Vyriausiu tautos valios reiškėju dabar tapo seimas. Jam teko atlikti nepaprastai sunkūs to meto darbai: baigti karus su nepriklausomybės priešais, nustatyti valstybės sienas, atstatyti karo nualintą ūkį ir viso krašto tvarką. Ir anų dienų mūsų valstybės vyrai, tikrosios demokratijos šulai, nepabūgo tų darbų, kuriuos jiems krovė ne tik gausūs dienos reikalai, bet ir tvirtų pagrindų tiesimas jaunai valstybei. Reikėjo ne tik kariauti, ne tik atstatyti ūkį, bet ir tiesti pairusius kelius, tvarkyti pašta, susiekimą, kurti savas mokyklas, kultūrinės ir mokslineis įstaigas.

Steigiamojo Seimo rin-

kimai vyko 1920 m. bal. 14-16 d., o pirmasis posėdis buvo gegužės 15 d. Seiman buvo išrinkta viso 112 atstovų, kurių tarpe buvo 59 Krikščionių Demokratų grupės, 29 Valstiečiai Liaudininkai, 14 Socialdemokratų, 6 Žydai, 3 Lenkai ir 1 Vokietis.

Steigiamasis Seimas pirmuoju savo darbu priėmė laikinąją Lietuvos konstituciją, pagal kurią Lietuva buvo paskelbta nepriklausoma demokratine respublika, ir tuoju buvo sudaryta nauja vyriausybė (birželio 10). Ministeriu pirmininku tapo Kazys Grinius (Valst. Liaud.), o laikinuoju prezidentu buvo paskelbtas Aleksandras Stulginskis, St. Seimo Pirmininkas.

Vyriausiu tautos valios reiškėju dabar tapo seimas. Jam teko atlikti nepaprastai sunkūs to meto darbai: baigti karus su nepriklausomybės priešais, nustatyti valstybės sienas, atstatyti karo nualintą ūkį ir viso krašto tvarką. Ir anų dienų mūsų valstybės vyrai, tikrosios demokratijos šulai, nepabūgo tų darbų, kuriuos jiems krovė ne tik gausūs dienos reikalai, bet ir tvirtų pagrindų tiesimas jaunai valstybei. Reikėjo ne tik kariauti, ne tik atstatyti ūkį, bet ir tiesti pairusius kelius, tvarkyti pašta, susiekimą, kurti savas mokyklas, kultūrinės ir mokslineis įstaigas.

Steigiamojo Seimo rin-

kimai vyko 1920 m. bal. 14-16 d., o pirmasis posėdis buvo gegužės 15 d. Seiman buvo išrinkta viso 112 atstovų, kurių tarpe buvo 59 Krikščionių Demokratų grupės, 29 Valstiečiai Liaudininkai, 14 Socialdemokratų, 6 Žydai, 3 Lenkai ir 1 Vokietis.

Steigiamasis Seimas pirmuoju savo darbu priėmė laikinąją Lietuvos konstituciją, pagal kurią Lietuva buvo paskelbta nepriklausoma demokratine respublika, ir tuoju buvo sudaryta nauja vyriausybė (birželio 10). Ministeriu pirmininku tapo Kazys Grinius (Valst. Liaud.), o laikinuoju prezidentu buvo paskelbtas Aleksandras Stulginskis, St. Seimo Pirmininkas.

Vyriausiu tautos valios reiškėju dabar tapo seimas. Jam teko atlikti nepaprastai sunkūs to meto darbai: baigti karus su nepriklausomybės priešais, nustatyti valstybės sienas, atstatyti karo nualintą ūkį ir viso krašto tvarką. Ir anų dienų mūsų valstybės vyrai, tikrosios demokratijos šulai, nepabūgo tų darbų, kuriuos jiems krovė ne tik gausūs dienos reikalai, bet ir tvirtų pagrindų tiesimas jaunai valstybei. Reikėjo ne tik kariauti, ne tik atstatyti ūkį, bet ir ti

Amerikos Lietuvių ŽIDINIUOSE

NUOŠALIAM, BET GRAŽIAM MAINE

Greene, Me.

Tėvų Pranciškonų vienuolynas yra sulaukęs T. V. Zanjančausko, O.F.M., kuris tik gegužės mėn. yra atvykęs iš tremties. Jau žilsterėjęs, bet vis dar toks pats gyvas ir judrus, kaip buvo Vilniuje ir paskui Kretingoje. Maine gamtovaizdis, sako, visiškai panašus į Vilnijos miškingas sritis.

Pradėję noveną už motinas, tėvai pranciškonai jos nenutraukia: visą pats mėnesį bus meldžiamasi už likusias motinas pavergtoje Lietuvoje ir išvežtas į Sibirą. Birželio mėn. bus pradėta kalbėti noveną už tėvus. Kas norėtų tose novenose dalyvauti, prašome tai pranešti vienuolynui laišku.

Lewiston, Me.

Lewistono lietuviams Tėvai Pranciškonai vedė misijas gegužės mėn. 11-14 d. Misijos užbaigtos gegužės mėn. 14 d. motinos minėjimu. Vyčiai buvo surengę gražią programą. Motinos paminėtos nuoširdžiu žodžiu ir apdovanotos gėlėmis.

Rumford, Me.

Čia taip pat gražiai praėjo Tėvų Pranciškonų misijos, užsibaigusios gegužės mėn. 7 d. Misijas gausiai lankė iš seniau čia gyvenantieji lietuviai ir naujai atvykę. Nors tų vadinamųjų "dypukų" ir nedaug, bet jie daro geros įtakos, ypač tiems, kurių jausmai buvo palinkę į Maskvą. Iš gyvų liudininkų jie dabar patiria, kas darosi už tos "geležinės sienos", iš kur sklįsta į pasaulį melas ir apgaulė.

Millinoket, Me.

Tėvai Pranciškonai čia misijas ves š. m. birželio mėn. 1, 2 ir 3 d. Visus lietuvius maloniai prašome atsilankyti. Su atgijančiu pavasariu atsigalvinsime ir savo dvasia.

K. Žiogas.

Iš mūsų kolonijos gyvenimo

Athol, Mass.

Anglų kalbos vakarinė mokykla, didelio lietuvių prieteliau William R. Cotton'o vadovaujama, baigdama šių metų darbą, balandžio 21 d. suruošė vietos High School patalpose iškilmingą aktą — "graduation". Dalyvavo gausus visuomenės būrys ir mies-

to valdžios bei mokyklų atstovai. Dvidešimt trims klausytojams, iš jų 20 lietuviams tremtiniams išdalinti pažymėjimai. Šiai progai pajavairinti buvo atlikta muzikinė programa. Dvi jaunos amerikietės padainavo duetą. Dainininkė J. Adomavičienė išpildė lietuviškas ir angliškas dainas. Jai akomponavęs V. Adomavičius, paskambino solo Ciurlionio preliūdus. Visi lankytojai padainavo chorą lietuviškas dainas. Savo mokytojai klausytojai įteikė adresą ir didžiulį gėlių krepšį.

Kitą dieną seniau buvusių šios pačios mokyklos klausytojų buvo naujesiems klausytojams lietuvių klubo salėje suruošta "party", kuri praėjo nuotaikingai, bendraujant iš seniau, dabar atvykusiems ir čia gimusiems.

Šios programos buvo paminėtos Atholo bei Worcesterio amerikiečių dienraščiuose. Buvo įdėta ir nuotraukos.

Naujakūris J. Palionis, išsiuomavęs nebeveikusių kėpyklą ir įsigijęs sunkvežimį, ėmėsi aprūpinti miestą skania lietuviška duona. Kaip teko patirti biznis jam sekasi gerai.

Buv. Liet. Vyr. Tribunolo teisėjas, P. Adomavičius su žmona — muzikos mokytoja, lėktuvu atskridę iš tremties, atvyko į Atholą ir apsigyveno pas savo sūnų inž. Vl. Adomavičių.

Kun. S. J. Vembrė, iš spaudos žinomas "Padangės Aro" slapivardžiu, išgyvenęs Athole keliolika metų, mūsų miestą apėjo. Jis yra sudaręs tremtiniams per 100 darbo ir buto garantijų. Daugeliui Athole gyvenančių tremtinių yra padėjęs surasti darbą, butą; taip pat — nemokantiems anglų kalbos sutvarkyti įvairius reikalus.

Prieš pat Velykas susirinkę parapijos salėje naujakūriai įsirašė į vietos liet. R. Kat. parapiją. Ta pat proga jie vienbalsiai pritarė klebono kun. P. Juraičio anglų kalbos kursų sumanymui. Kursai galėtų prasidėti, užbaigus vakarinės mokyklos darbą.

Šių metų pradžioje sumažėjus darbams, buvo atleisti ir keli tremtiniai. Šiuo metu jaučiamas pagerėjimas: atleisti, ji, taip pat naujai atvykę visi jau pradėjo dirbti. A. Nendrė.

Gražus veiklumas Manchesteryj, N. H.

Amžiaus skirtumas ir pažiūros į Lietuvą, kurią vieni paliko prieš 30-40 metų, o antrieji prieš 5 metus dažnai nukreipia susitikusiuosius nuo bendros kalbos. Bet, kaip ir visose kolonijose taip ir Manchesteryj, yra nemaža senųjų "krajavų", kurie su tremtiniais nuo pirmos jų atvykimo dienos gražiai susigyveno ir savo vertingais patarimais ir pagalba bei dideliu naujosios lietuvių kartos supratimu padeda naujokams atsistoti ant kojų. Iš jų paminėtinos Vaičiūnų šeima ir Svetikai. Darbo suradimas tremtiniam,

perkraustymai, baldų ir indų parūpinimas — vis tai sritis, kuriose jie, o be to, žinoma, ir daugelis kitų, kurių pavardėmis neįmanoma visų išvardinti, yra daug padėję.

Gegužės mėn. 7 d. p. Svetikienė suruošė iš tremties pernai atvykusiai p. L. Balienei "parus" savo namuose. Prieš kiek laiko Svetikų namuose buvo suruoštas tos pačios rūšies subuvimas su kraitelio būsimam prieauginui paruošimu tremtinei Matulienei. Visa tai galime pavadinti gražių gerų norų pareiškimu tremtinių atžvilgiu.

K. Da.

Jubiliejinis bankietas

Bridgeport, Conn.

Praeitą sekmadienį parapijos svetainėje įvyko iškilmingas jubiliejinis bankietas pagerbimui vietinio klebono, kun. J. V. Kazlausko, jo 25 metų kunigystės proga. Bankietą pradėjo parapijos choro rinktinis ansamblis, vad. A. Stanišausko, kuris sugiedojo "Ilgiausių metų" ir dar padainavo pora dainų, kurios buvo pritaikintos tam vakarui. Taipgi buv. tremtinė jauna mergaitė padainavo vieną dainelę.

Vakarui vadovavo A. Tuska, kalbėtojai buvo daugelis iš parapijiečių, ir svečiai kuniagai, kurie visi linkėjo jubiliejatui geriausios laimės. Taipgi buvo įteikti linkėjimai su dovanomis draugijų ir parapijos vardu. Po kalbų jubilijatas padėkojo visiems rengėjams, kurie tik kuo prisidėjo prie šio parengimo. Parapijiečiai gražiai pasidarbavo ir skaitlingai atsilankė į šį vakarą.

Uoliai platino kietus: p. A. Eloveskienė, O. Mačiukaitienė ir F. Andriuskevičienė. Visą vakaro rengimo sunkumą teko pakelti pirmininkui kun. V. Pranskeičiui. Šis sklandus parengimas ilgai pasiliks mūsų parapijiečių atminty.

Koresp.

RETAS KONCERTAS BROCKTONE

Brockton, Mass.

— Š. m. gegužės 20 d. (šeštadienį) 7 val. vak. Winthrop mokyklos patalpose (478 Main St.) rengiamas didelis pavasario koncertas. Jo organizatoriai yra lietuviai tremtiniai Brocktone. Į koncerto programą įeina lietuviškos dainos, operų arijos, lietuvių tautiniai šokiai ir linksmi eilėraščiai. Programą atliks žinomieji menininkai: Vilniaus operos solistas Stasys Liepas (baritonas), rašytojas — humoristas Antanas Gustaitis, Šv. Petro parapijos So. Bosto-ns choras, vad. komp. J. Kačinsko, ir tautinių šokių grupė, vad. R. Špokevičiūtės. Tokio įvairaus, didelio ir įdomaus koncerto Brocktone dar nėra buvę. Tad nieko nuostabaus, kad koncertu yra didelis susidomėjimas. Jo laukiam, kaip didelės pavasario šventės, kuri praskaidrins monotonišką kasdienybę. Ypač senieji ateiviai ir jų vaikai, gimę jau čia ir nematę Lietuvos bei jos padarytos pažangos meno srityje, gyvai domisi šiuo koncertu. Vieniems ir kitiems koncertas suteiks galimybę pamatyti bent mažą atskalą laisvėje išaugusios Lietuvos, pasiektus meno srityje laimėjimus ir jų puoselėjimą iševijoje. Koncerte kiekvienas ras tai, ką jis labiausiai mėgsta. Skambai daina, grakštus šokis, nuosirdus juokas, juokas iki ašarų, tai šio koncerto tiksliausias api-

LDS NAUJOSIOS ANGLIJOS APSKRIČIO SUVAŽIAVIMAS

Nashua, N. H.

PROTOKOLAS Nr. 61

LDS N. A. Apskr. pusmetinis suvažiavimas įvyko balandžio 23 d. 1950 m. Šv. Kazimiero svetainėje, Temple St., Nashua, N. H.

Suvažiavimo posėdį atidarė 1 val. po pietų LDS N. Angl. apskr. pirm., Vl. Paulauskas, sveikindamas suvažiavimo dalyvius ir pakvietė vietinį kleboną, kun. Juozą Bucevičių atkalbėti maldą.

Klebonas atkalbėjęs maldą, pasakė įžanginę kalbą, ragindamas suvažiavimą darbuotis, organizacijos ir lietuvių gerovės labui.

Posėdžiams vesti buvo užgirta apskričio valdyba, būtent: pirm. Vl. Paulauskas, vice pirm. Juozas Glavickas ir rašt. Tamas Versiackas.

Mandatų ir rezoliucijų komisijon išrinkta: Dr. J. Petronis, Simonas Sužiedelis ir B. Jakutis.

Sveikinimo kalbas pasakė buvęs LDS Centro pirmininkas, kun. Jonas Švagždys ir Dr. Juoz. Petronis. Sveikinimo "Darbininko" redaktorių S. Sužiedelis ir kalbėjo katalikiškų laikraščių ir spaudos reikalais.

Kun. Petras Patlaba, pasakė įdomią kalbą darbininkų reikalais ir apie katalikišką akciją. Sveikinimo kalbą pasakė LDS N. A. apskr. dvas. vadas kun. Jonas Bernatonis ir perdavė sveikinimą LDS centro pirmininko, kun. Pr. M. Juro. Sveikinimo kalbą pasakė ir

būdinimas. Koncerto pelnas skiriamas šalpos ir kultūros reikalams.

Kaip kitose kolonijose, taip ir Brocktone organizuojama Jituanistinių dalykų mokykla, kuri veiks šeštadieniais parapijinės mokyklos patalpose. Mokykla pradės veikti gegužės 20 d. Mokyklos įsteigimo džiaugiasi vietos lietuviai ir naujai atvykę tremtiniai, kurie nori gerai išmokyti savo vaikus lietuvių kalbos, Lietuvos istorijos, geografijos ir kitų su Lietuva susijusių dalykų specialistai, kurių Brocktone yra apsciai. Z.

buvęs LDS N. A. apskričio pirmininkas Ant. Zaveckas. Jonas Danusevičius kalbėjo ir skaitė įdomią paskaitą. Mandatų komisijai patikrinus mandatus paaiškėjo, kad suvažiavime dalyvauja delegatų 28 ir 10 užregistruota svečių.

Dalyvavo atstovai iš šių kuopų:

Nashua, N. H. 65 kuopos — Kun. Juozas Bucevičius, Kazys Nadzeika, Jonas Tamulionis, Kipras Urbonas, Jonas Overka, Alvira Čepienė, Vincas Mitchell;

Worcester, Mass. 108 kp. — "Aušros Vartų" parapijos — Juozas Glavickas;

Worcester, Mass. Sv. Kazimiero parapijos — Jonas Grigas;

Lowell, Mass. 97 kuopos — Tamas Versiackas, Vladas Paulauskas ir Barbora Paulauskienė;

So. Boston, Mass. 1 kuopos — Ona Guzevičienė, Ona Siau-rienė, Vincas Valatka ir Juozas Guzevičius.

Cambridge, Mass. 8 kuopos — Aleksandras Dubauskas, Antanas Zaveckas ir Benediktas Jakutis;

Brockton, Mass. 2 kuopos — kun. Jonas Švagždys, Kazys Grigas, Petras Grigas, Julius Baronas, K. Grigienė, Jonas Danusevičius, Simonas Sužiedelis ir Juozas Petronis;

Lawrence, Mass. 70 kuopos — kun. Jonas Bernatonis.

Buvo perskaitytas protokolas iš pereinamo suvažiavimo, įvykusio lapkričio 13 d. 1949 metais Cambridge, Mass.

Priimtas vienbalsiai.

Rezoliucijų komisija paruošusi pateikė rezoliucijas, kurios buvo priimtos. Pirmoji anglų kalba Jo Ekscelencijai Manchesterio vyskupui, kurią sutiko persiųsti, LDS N. A. apskr. dvasios vadas, kun. Jonas Bernatonis ir vietos lietuvių parapijos klebonas kun. Juozas Bucevičius.

Lietuvių kalboj buvo priimtos tokios rezoliucijos: LDS N. A. apskrities suvažiavimas, įvykęs balandžio 23 d. 1950 m. Nashua, N. H., Sv. Kazimiero parapijos salėje:

1. nuosirdžiai sveikina LDS Centro pirmininką kun. Pr. M. Jurą ir visą centro valdybą ir linki geriausios sėkmės taip brangiame mums darbe. 2. nutarė visomis pastangomis remti š. m. birželio 4 d. So. Bostone šaukiamą Jubiliejinį LDS Seimą. 3. raginti Lietuvių Darbininkų Sąjungos narius ir jų artimuosius visokiariopai palaikyti ir remti savo laikraštį "Darbininką", 4. išklauses p. J. Danusevičius paskaitos apie darbo žmonių išnaudojimą, nutarė kviesti visus LDS narius į aktyvesnę kovą su didžiausiu darbininkų skriaudėju ir priešu — komunizmu; prisidedant ir prie kovos dėl mūsų tėvų žemės išlaisvinimo iš bolševizmo vergijos, 5. išreikšti nuosirdžią padėką už suvažiavimo surengimą ir priėmimą šv. Kazimiero parapijos klebonui, kun. Juozui Bucevičiui, vietos LDS kuopos valdybai bei nariams ir visiems prie suvažiavimo surengimo prisidėjusiems.

Buvo išrinkti du delegatai į LDS seimą, įvykstanti birželio 4 d. 1950, So. Bostone. Delegatais laisvanoriškai sutiko: 1. Benediktas Jakutis, 2. Jonas Grigas.

Buvo išreikštas pageidavimas, kad ateinančiais metais suvažiavimas būtų šaukiamas Worcester, Mass.

Atsilankė Moterų Sąjungos pirmininkė, pasveikino suvažiavimą ir pakvietė dalyvauti jų rengiamoj pramogoj gegužės 28 d. Pakvietimas buvo priimtas. Taipgi buvo pageidaujama, kad būtų Palangoje surengta gegužinė arba išvažiavimas. Išvažiavimo laikas buvo nurodytas birželio 25 d., o galutinis sprendimas palikta apskričio valdybai.

Suvažiavimo posėdis baigtas 4 val. 25 min. vakarą maldą, kurią atkalbėjo kleb. kun. Juozas Bucevičius.

Po to, LDS 65 kuopos pirm. Jonas Tamulionis pakvietė visus delegatus ir svečius į po- bažnytinę salę užkandžiams, kurioje buvo ne tik skani vakarienė, bet ir graži programa, susidedanti iš dainų, muzikos ir kalbų: kuri buvo parašyta korespondento iš Nashua, N. H. 32-me "Darbininko" numeryje.

Rašt. Tamas Versiackas.

Dėmesio Lietuviams

Mūsų nelaimingos Tėvynės Lietuvos dešimties metų vergijos sukakčiai paminėti išleidžiami pritaikinti vokai. Pirmoje voko pusėje vaizduojama Pavergtoji Lietuva su įrašu šešiomis kalbomis, o antroji pusė papuošta lietuviškais istoriškais vaizdeliais.

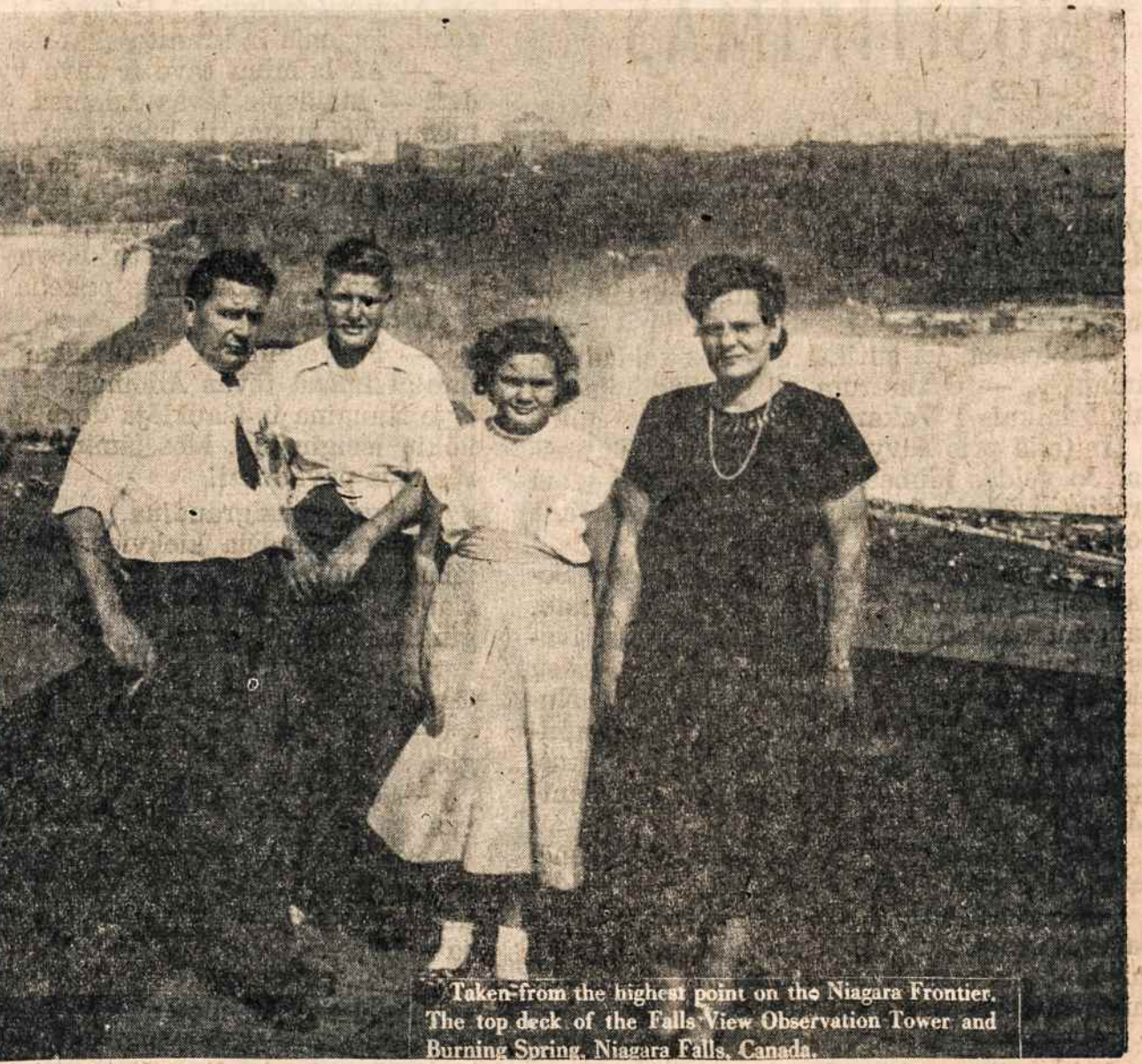
Būtų labai gražu, jei viso pasaulio lietuviai, šiapus "geležinės uždangos" esantieji, kurie sielojasi savo Tėvynės Lietuvos skaudžia dabartimi, tokiais vokais tarpusavyje vestų susirašinėjimą — ir aklam pasauliui parodytų Lietuvos tautos nekaltas kančias!

Tie vokai nėra taip brangūs: 10 vokų (iš jų 4 oro paštui) kainuoja 25 ct. Platintojams daroma iki 25% nuolaidos.

Kreiptis šiuo adresu:

JONAS NORKŪNAS

250 E. 8 Street, So. Boston 27, Mass., U.S.A.

Taken from the highest point on the Niagara Frontier. The top deck of the Falls View Observation Tower and Burning Spring, Niagara Falls, Canada.

MATAS IR ROŽE WALLANT - Valentukevičiai, jų sūnus Ernestas ir duktė Marijyn. Pp. Wallant siemet švenčia 19 metų vedybinio gyvenimo ir 20 metų biznio sukaktį — turi modernišką duonos kepyklą Bellevue Ave., Brockton, Mass. Yra nuosirdūs "Darbininko" mėnėjai ir ilgamečiai skaitytojai.

Lietuvos Steigiamojo Seimo sukaktuvės

Prieš 30 metų, gegužės 15 d. Kaune, Valstybės Teatro salėje buvo iškilmingai atidarytas Steigiamasis Seimas. Tame pat posėdyje buvo paskelbta deklaracija visam pasauliui, kad Lietuva yra nepriklausoma. Tuo pirmuoju iškilmingu pareiškimu buvo patvirtintas Vasario 16 d. aktas, laikinosios vyriausybės sudarymas ir t.t.

Kaip buvo laukiama Steig. Seimo

Lietuvos valstybės atstatymo darbams svarstyti lietuvių tautos veikėjai prieš tai kelis kart buvo susirinkę: 1905 m. Didysis Vilniaus Seimas, 1917 m. Petrapilio Seimas, 1917 m. Vilniaus Konferencija, 1919 m. Antroji Valstybės Konferencija ir visa eilė mažesnio masto konferencijų. Nors atstovai šioms seimams ir konferencijoms būdavo renkami, bet tai nebuvo tų laikų sąlygose visų Lietuvos gyventojų išrinkti. Todėl šių seimų ir konferencijų, lygiai kaip ir jų išrinktų organų svarbėji nutarimai turėjo tik laikiną pobūdį. Galutinas sprendimas buvo paliekamas St. Seimui. Net pačiame svarbiausiam — Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo — akte 1918 m. vasario 16 d. buvo pasakyta:

„Drauge Lietuvos Taryba pareiškia, kad Lietuvos valstybės pamatus ir jos santykius su kitomis valstybėmis privalo galutinai nustatyti kiek galima greičiau suauktas Steigiamasis Seimas, demokratinio būdu visų jos gyventojų išrinktas“.

Sekantais metais, sausio mėn. 16 d. įvykusi Kaune Antroji Konferencija nustatė bendrusius dėsnius, kaip turi būti suauktas Steigiamasis Seimas. Konferencijos priimtoje rezolucijoje buvo pabrėžta: 1) kad St. Seimas būtų suauktas lygiu, slaptu, tiesiu, visuotinu balsavimu proporcionaline sistema; 2) kad rinkimuose aktyviai ir pasyviai balsavimo teisę turi turėti visi Lietuvos piliečiai be lyties, tautybės, tautos skirtumo; 3) šaukiant St. Seimą turi būti spaudos ir žodžio laisvė. Seimo suaukimo vieta buvo numatoma Vilnius.

Bet greit suaukti seimą nebuvo galima. Tuo metu kaip tik prasidėjo kovos su puolančiais Lietuvą priešais: bolševikais ir bermontininkais, o kiek vėliau ir su lenkais. Valstybės Taryba, tuo metu ėjusi Lietuvos parlamento pareigas, 1919 metų lapkričio mėn. 20 d. paskelbė Steigiamajam Seimui rinkti įstatymą, o patys rinkimai įvyko 1920 m. balandžio mėn. 14-16 d.

Steig. Seimo sudėtis

15,000 gyventojų rinko vieną atstovą. Iš viso buvo išrinkta 112 atstovų. Atskiro-

mis grupėmis buvo išrinkta: krikščionių demokratų bloke 59 atstovai; valstiečių liaudininkų 29 atstovai; socialdemokratų 14 atstovų; kitataučių (žydų, lenkų, vokiečių) 10 atstovų.

Krikščioniškosios demokratijos bloką sudarė: 25 atstovai Lietuvių Krikščionių - Demokratų partijos, 18 atstovų Ūkininkų Sąjungos ir 16 atstovų Darbo Federacijos (darbininkų). Iš kitataučių žydai išrinko 7 atstovus, lenkai 3 ir vokiečiai 1 atst.

Tuo būdu St. Seimo daugumą sudarė krikščioniškosios demokratijos atstovai. Jie buvo išrinkti ne atsitiktinai. Jau prieš metus, kada buvo renkami per vietos savivaldybes atstovai į Antrą Valstybės Konferenciją, lietuvių tautos nusistatymas maž-daug buvo toks pat. Iš 184 atstovų L. Krikščionių Demokratų Partija turėjo 93 atstovus, t. y. didesnę pusę, negu visos kitos partijos drauge su kitataučiais ir nepartiniais.

St. Seimo pirmininku buvo išrinktas vienas iš didžiųjų tų laikų veikėjų — Aleksandras Stulginskis. Kartu jis ėjo ir Lietuvos Respublikos Prezidento pareigas. Skaudu paminėti, kad A. Stulginskis dabar yra Sibire ir kažin ar dar gyvas. Bolševikai jį išvežė per pirmąją okupaciją.

Paminėtini ir kiti St. Seimo žymiausi atstovai. Bet šiame straipsnyje jų darbą atvaizduoti neįmanoma. Tai tenka bent trumpai paminėti nors keletą atstovų.

Kadangi krikščioniškosios demokratijos blokui, kaip St. Seimo daugumai, teko daugiausia atlikti darbo, tai ir jo vadui teko nepaprastai daug dirbti. Tuo vadu buvo dabartinis Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto ir Vykdamosios Tarybos pirmininkas prof. prel. Mykolas Krupavičius. Žymios asmenybės krikščionių demokratų frakcijoje buvo: a. a. Vyskupas Justinas Staugaitis, Zigmas Starkus (išvežtas į Sibirą ir rodos jau miręs), Antanas Tumėnas, dr. Petras Karvelis, Magdalena Galdikienė, kun. Šmulkštys ir visa eilė kitų atstovų.

Ūkininkų Sąjungos vadui, agr. A. Stulginskiui, perėmus aukštas valstybines pareigas frakcijos vardu daugiausia kalbėdavo dr. Eliziejus Draugelis (dabar Brazilijoje) ir Feliksas Mikšys (Sibire).

Darbo Federacijos frakcijai vadovavo dr. Petras Radzevičius ir Petras Jočys (USA).

Valstiečių liaudininkų frakcijos vadu St. Seime buvo a. a. adv. Mykolas Sleževičius dar prieš St. Seimo susirinkimą du kartu buvęs Ministeriu Pirmininku. Pažymėtini: prof. Albinas Rimkaš dr. Staugaitis, Petras Ruseckas.

Socialdemokratų frakciją dažniausia atstovaudavo inž.

St. Kairys, (dabar Vokietijoje), Kipras Bielinis (USA) ir prof. Čepinskas (miręs).

Didieji St. Seimo darbai

Pagrindiniu St. Seimo uždaviniu buvo — sukurti valstybės konstituciją. Šiam darbui St. Seimas daugiausia ir skyrė laiko ir jėgų. Kad ramiau galėtų dirbti, pradžioje buvo išleista laikinoji konstitucija, kuri galutinai buvo priimta tikrai rugpjūčio mėn. 1 d. 1922 metais.

Kadangi St. Seimą sudarė vien tik demokratinės partijos, tai ir konstitucija buvo sukurta grynai demokratinė. Ji padėjo gerus pagrindus visai įstatimavystei prisikėlusios Lietuvos. Kuriant konstituciją ypatingai daug dirbo Zigmas Starkus ir Antanas Tumėnas (miręs Austrijoje).

Antras labai didelis St. Seimo darbas buvo — žemės reforma. Ši reforma padėjo sveikus pagrindus Lietuvos žemės ūkiui. Kai vėliau užėjo pasaulinė ūkio krizė, tai Lietuvos žemės ūkis ne tik nesuklupo, bet vis ėjo pirmyn. Iš visų Europos valstybių nuo pirmojo iki antrojo karo Lietuvos žemės ūkis padarė di-

džiausią pažangą. Kaip visiems yra žinoma, svarbiausiu reformatorium Lietuvos žemės reformos buvo kun. M. Krupavičius.

Kadangi St. Seimas dirbo valstybės kūrimosi metu, tai turėjo ir visą eilę einamųjų darbų. Tuo būdu Steigiamasis Seimas ėjo ir eilinio Seimo pareigas. Seimo atstovai greit savo tiesioginio darbo eidavo ir kitur dirbti. Taip, pav. jaunas Darbo Federacijos atstovas leitenantas Antanas Matulaitis negalėjo ramiai žiūrėti į vykstančias kovas su lenkais. Išvykęs į frontą — kovoja. Bet, gaila, žuvo.

Minėdami 30 metų sukaktuvės, mes turime didžiulius Steigiamuoju Seimu. Jis tikrai garbingai ėjo savo pareigas. Imkime kad ir tokį faktą. Iš 112 atstovų krikščionių demokratų blokas turėjo 59 atstovus t. y. absoliutinę daugumą. Bet pasigrobtį, valdžią ir vieniems valdyti kraštą — nė minties nebuvo. St. Seimo laikais ministeriais pirminkais buvo valstiečių liaudininkų žmonės: buvęs Respublikos Prezidentas dr. Kazys Grinius ir Ernestas Galvaneuskas. Tai yra geriausias įrodymas, kad krikščionys demokratai Lietuvos reikalus statė aukščiau už viską. J. P.

Katynas

Viena didelio bolševikų nusikaltimo istorija

Lauras Kaniava

Šiomet sueina dešimts metų, kai bolševikai 1940 m. balandžio - gegužės mėn. išžudė Katyne tūkstančius lenkų karių, valdininkų, profesorių, gydytojų ir inteligentų. Aptikę tuos mąsinius kapus, vokiečiai 1943 m. atskleidė pasauliui baisią, šaltai apgalvotą ir planingai bolševikų įvykdytą žmogžudystę. Bolševikai teisišdami Katyno nusikaltimą primetė vokiečiams. Susidarė vadinama „Katyno paslaptis“. Bet tai nėra jokia paslaptis, kaip ir kiti bolševikų žmogžudžių niekšiški darbai, įvykdyti ir Lietuvoje (Praveniškė, Rainių miškely). Tų kapinių yra visur, kur tik bolševikai žengė ar bent trumpai valdė. Katynas iškilo į tarptautinę plotmę, ko bolševikai nelaukė, ir dešimtmečio proga apie jį daug rašoma.

Čia bus trumpai papasakota ta istorija, kaip ji dokumentuotų knygų aprašoma, pridėdam, kas buvo girdėta dar Lietuvoje, rašyta vokiečių laikraščių ir sužinota besikalbant su vienu lenkų kareivių Vokietijoje. L.K.

NIEKADA NEBEGRĮS...

Vokiečiai jau buvo iki gyvo kaulo visiems įgrįsė, o ypač lenkams, kurie po žydų buvo labiausia nacių nekenčiami ir naikinami. Vyrai kiek jaunes-

nio amžiaus buvo beveik visai išnykę: išgautyti, suimti, išbėgioję arba išsislapstę. Vokiečiai vis lenkai keikė kiek įmanydami, o bolševikus vis labiau gyrė. Lenkai laukė laukė bolševikų laimėjimo. Jie buvo pamiršę, kad pirmosios karo dienoms Sovietų Rusija juos užpuolė iš pasalų, daug žmonių suėmė ir išvežė. Bolševikai dabar jau buvo lenkų ir vakariečių sąjungininkai. Buvo gerai Vilniuje žinoma, kad daug lenkų, iš Sovietų Sąjungos išleistų, kovojo vakariečių eilėse. Buvo ir lenkų pasiuntinys Maskvoje. Iš ten buvo pranešama apie greitą Lenkijos ir Lietuvos „išvadavimą“. Po Stalingrado laimėjimų bolševikai vis arčiau slinko prie Vilniaus.

— Grįš ir mano žentas, — kalbėjo žilsterėjusi mano bendradarbė. Jos dukrė, tik prieš karą vedusi, taip pat džiaugėsi. Kartą rodė man suglamžytą laišką, rašytą 1940 m. pradžioje iš Sovietų Rusijos. Ten buvęs jų žentas ir vyras. Bent taip jos tikėjo, nors visos žinios buvo nutrūkusios su tuo vieninteliu laišku. Gal kur į Vakarų paspruko?...

Kartą grįžęs iš ilgesnės kelionės, radau tą ponį labai susigraudinusių. Susirūpinusios buvo ir kitos lenkės tarnautojos.

— Ar vėl vokiečiai siunta? — užklausu praėdamas.

— Šį kartą jie — žmonės.

POTVYNIS WINNIPEGE

ISTEIGTA PIRMOJI JAV LIET.

LITERATŪROS PREMIJA

Rašytojų suvažiavimas. Rašytojų klubai. Kultūros Fondo reikalai. Literatūros premija už geriausią grožinės literatūros veikalą. Rašytojų metraštis. Nauja L. Rašytojų Dr-jos valdyba.

Baisių dalykų iškasė. Ar negirdėjot nieko apie Katyną? — Girdėjau. Visko karo metu būna, bet tokios didelės žmogžudystės dar nesitaikė.

Jos ėmė verkti. Aš norėjau pasitraukti, kai mane sulaukė graudžiu žodžiu:

— Jūs dar nebuvote mieste. Rauda kiekvienas kampas kaip per laidotuves. Vienu metu tiek mirusiųjų! Neįsivaizduoju, ką išgyvena, Elina?.

Dar keli žodžiai, ir aš nudūmiau į Gedimino gatvę. Ten lange buvo išstatyta sąrašas sušaudytų lenkų karininkų. Viena pavardė buvo ir to žento... Vadinasi, jau niekada nebegrįš.

PRO ČIA ĖJŲ DAUG ŽMONIŲ...

Vokiečių žandarui buvo gyvai nusibodę vaikštinėti aplink nedidelę stotelę, pro kurią ėjo geležinkelis į Smolenską. Jis saugojo tą stotelę, kaukšėdamas savo sunkiais geležiniais batais ir dairdamasis į miškingą apylinkę. Nuo miško pakraščio artėjo žmogus. Žandaras jį netrukus pažino, tą kolchozinką iš artimos sodybos. Ubagu jis buvo prie raudonųjų, tokiu pat jį laikė ir nauji paveręjė. Bet tas žandaras, kuris dabar dūlinėjo po stotį, buvo kitoks. Jis pavaišindavo cigarete, o kartais ir duonos vaikams įkišdavo. Jiedu, kad ir sunkiai, šiaip taip susikalbėdavo — gudas nuo Smolensko ir suvakietėjęs mozduras nuo Lyck'o (Rytų Prūsijoje).

— Pro čia seniau ėjo daug žmonių ir tą mišką, — mostelėjo ranka tas kolchozinkas. — Ten yra lyg ir žemė sujudinta. Sakytume, miške miškas naujai sodintas...

Šita užuomina nebuvo praleista pro ausis. Po kelių dienų per mišką traukė būrelis ginkluotų vyrų. Miškas jau buvo bepradedęs kvepėti pavasariu. Ramybė sklido maloni, bet ir bauginanti. Juk kiekviena pušis galėjo atgyti ir paleisti seriją kulku. Nuo 1942 metų čia buvo pradėję vis labiau siausti bolševikų partizanai. Bet jokio šūvio nebuvo. Jie buvo nuskardėję tuo mišku prieš trejus metus, kai po jaunomis pušimis suguldė tūkstančius vyrų... Čia buvo aptiktas Katynas.

NUOSALI VIETA PRIE DNIETRO

Važiuojant geležinkeliu iš Smolensko į Oršą, į pietvakarius, jis eina miškingu Dniepro slėniu, dešine puse, ir kokioje 12 mylioje už miesto veda pro negyvenamą, dyką apylinkę. Prieš karą galėjai čia rasti tikrai vieną gudo Kisieliovo sodybą ir Dniepro pakrantėje, gana gražioje vietoje NKVD vilą. Poilsio namai žudikams. Jie, pastatyti kiek pakilesnėje vietoje, žmonių pramintoje „Kozie Gory“ („Ožkakalniai“). Prie jos prisilieja dvi nedidelės stotelės — Gniazdovo ir „Katyn“ — ir nuskuręs kaimelis „Burak“. Toliau miškai ir dykuma, kur retas žmogus pasivaudo, kur

Gegužės 6 d. Bostone įvyko Liet. Rašytojų Tremtinių ir JAV Rašytojų draugijų suvažiavimas. Vieni iš svarbiausių suvažiavimo klausimų — dienotvarkės darbų buvo draugijų reorganizacijos klausimas ir naujos valdybos rinkimai.

Liet. Rašytojų Tremtinių Draugija, įsikūrė Vokietijoje ir veikė penkerius metus. Emigracijos, valiuos pakeitimo ir kitų priežasčių paveikta paskutiniaisiais metais ji negalėjo suaukti nė metinio suvažiavimo. Narių daugumai ir beveik visai valdybai persikėlus į JAV-bes, ir Draugijos centras pagal įstatus tapo JAV-ės. Jungtinėse Am. Valstybėse prieš dvejus metus įsikūrusi veikė JAV Rašytojų Dr-ja. Tos draugijos daugumą narių sudarė tremtiniai rašytojai. Tuo būdu JAV-se susidarė dvi paralelės rašytojų draugijos. Iš kilo reikalas tų dviejų draugijų klausimą išspręsti. Suvažiavimas, šį klausimą aptaręs, priėjo išvados abi draugijas sujungti į vieną. Draugijai paliktas tradicinis Lietuvių Rašytojų Draugijos vardas. Jai priklausoma visi laisvajame pasaulyje esą Tremtinių Rašytojų Draugijos ir JAV Rašytojų Draugijos nariai. Draugijos centras Jungtinėse Amerikos Valstybėse.

Jungtinių Amerikos Valstybių plotas, kuriame gyvena išsiskirstę draugijos nariai, pareikalavo šiek tiek reformuoti ir draugijos veiklą. Dideli nuotolio atstumai, darbas ir pan. priežastys, kaip gyvenimas parodė, daugeliui draugijos narių neleidžia net visuotiname metiniame suvažiavime dalyvauti. Remiantis įstatais, kurie ir anksčiau numatė skyrių steigimą ir veiklą per skyrius, suvažiavime tas momentas iškeltas ir itin pabrėžtas miestuose ir vietovėse, kur gyvena tam tikras skaičius draugijos narių — steigti draugijos skyrius arba rašytojų klubus. Tuo reikalu draugijos valdyba išsiuntinė

gali pakasti, ką nori ir niekas nesuos... Zmonės karo metu pasakojo, kad jau nuo 1918 metų ta vieta buvo virtusi „mirties karalyste“. Jau tada ją valdė ČEKA, o paskui GPU — dvi pirmosios žudikų institucijos, kurias vėliau pakeitė NKVD ir MGB. Jei išlėpęs Gniazdovo stotelėje, eitum pro mišką į vilą ant Dniepro kranto, tai pusiaukelėje, apie pusę mylios paėjęs, jau užmintum po žeme suguldytus lenkų karininkų kaulus.

(Bus daugiau)

aplinkraštį su instrukcijomis dėl skyrių bei klubų steigimo, organizacijos, veiklos ir ryšių su draugija bei su kitais kultūrininkais. Skyriuose bei klubuose numatoma jaunųjų rašytojų įtraukimas į bendrą veikimą, jų ugdymas ir bendravimas su visuomene, rengiant minėjimus, literatūros paskaitas, diskusijas, vakarus ir pan.

Plačiai diskutavo rašytojų suvažiavimas drauge su kultūrininkais. Skyriuose bei klubuose numatoma jaunųjų rašytojų įtraukimas į bendrą veikimą, jų ugdymas ir bendravimas su visuomene, rengiant minėjimus, literatūros paskaitas, diskusijas, vakarus ir pan.

Tarp kitų darbų ir klausimų pažymėtinas literatūros premijos įsteigimas už geriausią metų liet. grožinės literatūros veikalą, išleistą laisvajame pasaulyje. Premijos didis numatomas 500 dolerių. Dėl to ne tik tam reikalui, bet ir apskritai rašytojų draugijos veiklos sustiprinimui iškeltas lėšų klausimas, jų organizavimo suaktyvinimas ir rašytojų apeliavimas į visuomenę, entuziastingai remiant politikę kovą dėl Lietuvos laisvės, taip pat prisidėti konkreciai ir prie rašytojų pagalbos finansiskai.

Nesiribojant kokiais periodais — kas trys mėnesiai ar kas metai — nutarta organizuoti ir išleisti literatūros kūrybos (beletristikos, poezijos, istorijos, kritikos) leidinį — draugijos organą.

Į naująją Lietuvių Rašytojų Draugijos valdybą išrinkta: Jonas Aistis, Juozas Tysliava, Stasys Santaras, Faustas Kirša ir Bern. Bradzdonis. Po susirinkimo naujoji valdyba padarė posėdį, kuriame pasiskirstė pareigos. Pirmininku išrinkta Jonas Aistis. (Draugijos adresas: Dr. J. Aistis - Aleksandravičius, 48 Green St. Putnam, Conn.).

Demokratija nėra nei revoliucija, nei demagogija, nei socializmas, nei anarchija, bet tik liaudies ar žmonių valdžia, kuri nori ginti ir saugoti savo teisėtus interesus teisingomis priemonėmis, paremtomis aiškiu savo teisių ir pareigų supratimu.

Le Fraineau.

Demokratijos pagrindas yra Dievo autoritetas.

Pius XII

Demokratija išaugo Evangelijos veikliama.

J. Maritain

MOLOTOVAS PASTŪMETAS Į SONĄ

Raudonieji Kremliaus buržujai ir pasaulinės revoliucijos kurstytojai priima gegužės parodą Maskvoje. Iš kairės į dešinę: N. A. Bulganinas, „tėvelis“ Stalinas, būsimas(?) „tėvelis“ G. M. Malenkovas (ar nepanašus?), L. B. Berija (enkavedistų šefas), A. I. Mikojanas ir ant galo nustumtas, pagarsėjęs savo „net, net, net“, Molotovas.

VYČIAI RENGIASI VAIDINTI

Pasikalbėjimas su Šnypšnyčiu

Balandžio mėn. 31 d., pirmadienį laivu "Man of War" atplaukė į Ameriką visame pasaulyje pagarsėjęs laisvės kovotojas Ambrozijus Šnypšnytis (akcentas ant zzz). Gavę telegramą, kad visų mylimas "Šnypštukas" iš Europos jau atvyko, So. Bostono Vyčiai tuojau pasiuntė savo reporterį į Fanto miestą pasikalbėti su juo.

Šnypšnytis iš visų išsiskiria savo imponuojančia kepure ir blizgančia krūtine su žvangančiais medaliais.

"Šnypšnyt, kaip sekėsi kovoti su žiauriais Lietuvos okupantais?" — klausia reporteris.

"Nors ir daug nuostolių turime, bet daugiau žalos darome raudoniešiams. Keletą ir stipriai laimėjimų turėjome. Garioje pašisėkė sučiupti Stalino vyr. asmeninį atstovą, gen. Akim Tamidroff".

"Kaip tai jums pavyko?"

"Deja, tai karinė paslaptis, kuri paaiškės tik geg. 21 d."

"Pasakyk, Šnypšnyt, ar raudonieji daug nukentėjo, praradę savo vadą?"

"Ne tik nukentėjo netekę savo vyriausiojo generolo, bet dar daugiau: mūsų štabas pasiuntė savanorį — gabiausią, sumaniausią, drąsiausią iš visų partizanų šnipą užimti gen. Tamidroff vietą rusų štabe."

"O kas jis toks, tas didvyris?"

Garsusis herojus kukliai atsakė, "Kas kitas bebūtų, ne

aš pats, Šnypšnytis, Ambrozijus? Bet užteks apie tai. So. Bostono vyčiai pyks, jeigu aš per daug išsiplešiu prieš geg. 21 d."

"O ką manot apie lietuvių Amerikoje, Šnypšnyt?"

Susimastęs garsusis "Š" atsakė, "Kas kitas bebūtų, jei ne yra krykelyje. Mes, naujai atvykusieji lietuviai, šiek tiek pastiprinsime lietuviybę, bet gaila, kad mes taip pat nustojame jaunuosius."

"Ar nėra būdo sulaikyti jaunimo nutautėjimą?"

"Mat, lietuvių tarpe Amerikoje", — šyptelėjo Šnypšnytis, "yra daug apie lietuvių kalbančių, bet mažai veikiančių. Svarbiausias būdas sulaikyti jaunimo nutautėjimą yra paskatinti, padrasinti, paremti kiekvieną jaunimo lietuvišką žingsnį. Praktiškai kalbant, So. Bostono vyčiai jaunuoliai vaidina lietuvišką, patriotišką veiklą — "Šnypšnytis kariuomenėje" gegužės 21 d., 8:00 v. v. Patrick F. Gavin mokykloje. Veikalo autorius yra Amerikoje gimęs jaunuolis, Juozas Lola, kurs tarpe kitko yra pasižymėjęs dailiosios kūrybos ir dramos srityse. Vaidintojai yra daug paaugokę laiko ir išlieję prakaito tam lietuviškam darbui. Bet galima šie dalykai, kad tie, kurie daugiausia yra susirūpinę lietuviškos išlaikymo, neatsilankys, neparems tų jaunuolių dirbamo darbo ir sta-

tomo veikalo. Patį jaunimą girdėjau taip kalbant. Bet aš netikiu, kad taip galėtų būti. Aš esu tikras, kad didžiūma lietuvių įvertins jaunimo pastangas ir parems ne tik dėlto, kad čia gimęs jaunimas nori parodyti savo meilę lietuviškumui, bet taip pat, kad veikalas yra turiningas, įdomus ir dar juokingas". Reporteris pagaliau užklauso:

"Kada vėl pasimatysim?"

"Gerai įsidėmėkite — sekmaadienį, geg. 21 d. Plačioji visuomenė tą dieną turės progos susipažinti su Ambrozijumi Šnypšnyčiu ir jo narsiais partizanais".

PAMALDOS

Stoughton, Mass.

Kiekvieną vakarą 7 val. laikomos gegužinės pamaldos lietuviškai. Lietuviai, prisimindami gražų Lietuvos paprotį garbinti Mariją gegužės mėnesį, šias pamaldas lanko. Šiais metais laike pamaldų kalbama apie Marijos apsi-reiškimus Fatimoje.

— Gegužės 4 d. Stoughton buvo atvykęs Providence, R.I. klebonas kun. J. Vaitiekūnas ir iš ALRK Federacijos Centro atstovas kun. P. Patlaba susipažinti su vietinėmis apytovomis ir kat. akcijai suaktyvinti.

ŠNIPŠNYTIS

atvažiuos So. Bostone

NAUJAI ATVYKO

Š. m. gegužės 13 d. laivu "General Ballou" į New Yorką:

Alinskas, Stasys į Brooklyn, N. Y.

Aranauskas, Vladas į Nashua, N. H.

Baltramonaitis, Kazys, Irena, Janina, Aldona, Vytautas į Alexandria, Va.

Balys, Stasys, Salomea, Aldona, Saulius į Grand Rapids, Mich.

Bavarskas, Medardas, Erna, Lukretia į Detroit, Mich.

Bernatavičius, Stasys, Sofija, Nijolė į Cicero, Ill.

Bigelis, Jurgis, Katarina į Bridgeport, Conn.

Bobinas, Feliksas, Janina, Virginija į Chicago, Ill.

Budzeika, Juozas į Hart, Mich.

Cizikas, Marija Boleslovas, Eleonora, Bronislava į Chicago, Ill.

Danisevičius, Stasys į Brooklyn, N. Y.

Danisevičius, Ona, Ona į Brooklyn, N. Y.

Dikis, Adolfas, Antanina, Irena, Johann į Saranac, N.Y.

Dambrauskas, Izidorius, Emilija, Petras į Chicago, Ill.

Dubauskas, Antanas, Elena į Omaha, Nebr.

Franckevičius, Apolonias, Brigita į Brooklyn, N. Y.

Gavelienė, Antosė į Richmond Hill, N. Y.

Gavelienė, Aleksandra į Windsor, Conn.

Gruzauskas, Dome į Linden, N. J.

Gudeika, Konstancija į Alexandria, Va.

Heiningas, Paulina, Leopoldas, Zofija į Detroit, Mich.

Janulevičius, Mecys į Chicago, Ill.

Jautokas, Viktoras, Vanda, Antanina, Janina į Chicago, Illinois.

Juozapaitis, Ona į Cleveland, Ohio.

Kačionis, Pranas, Jadvygą į Brooklyn, N. Y.

Karalius, Juozas, Uršulė, Česlava, Juozas - Jurgis į Bridgeport, Conn.

Kliučinskas, Jonas į Brooklyn, N. Y.

Kurapka, Petronelė, Dalia, Vitas į New Britain, Conn.

Kvedaras, Vladas, Kazimiera, Dalia į S. Boston, Mass.

Kuras, Irena, Augustas, Magdalena į Chicago, Illinois.

Laurimavičius, Stasys į Chicago, Illinois.

Maciejauskas, Vladislava, Kristina, Vladas į Cleveland, Ohio.

Milkovaitis, Karolis, Elena, Margarita į Chicago, Ill.

Malinauskas, Henrikas į Wilkes - Barre, Pa.

Mikulskis, Viktoras, Ona,

Algirdas, Ramutė į Chicago, Illinois.

Naujokas, Andrius, Emilija, Andrius į Rochester, N. Y.

Naumovas, Jurgis, Kapotailina į New York, N. Y.

Paulikas, Juozas, Elena į Hartford, Conn.

Pecenkytė, Petronelė į Hartford, Conn.

Pisarevis, Aleksandras, Margarija, Margarita, Irena į Chicago, Ill.

Pladys, Jonas, Sigitas į Cleveland, Ohio.

Pumputis, Antanas į Mas-peth, N. Y.

Ramanauskas, Mykolas, į So. Boston, Mass.

Raubas, Jonas, Saulė, Liuda į Andover, Mass.

Razmus, Irena, Simonas, Marcelė į E. Chicago, Ind.

Reivydas, Liudas, Genė, Liudvikas, Genė - Birutė į Brooklyn, N. Y.

Rukuiza, Vytautas, Virginus, Milda į Cicero, Ill.

Rytenas, Eugenija, Vilius į Brooklyn, N. Y.

Sadpalius, Motiejus, Petronelė, Birutė į Paterson, N. J.

Saulytė, Ona į Baltimore, Md.

Siksnius, Petras, Ona, Nijolė, Elvyra, Hans į Cleveland, Ohio.

Šileika, Antanas, Aldona, Gintarė, Birutė į Washington Crossing, Penn.

Šileika, Antanas, Antanina, Rimas - Antanas, Teodora - Aldona į Philadelphia, Pa.

Šimaitis, Juozas, Eugenija, Algimantas į Detroit, Mich.

Sipaila, Kazys į Newark, N. J.

Stepulaitis, Magdalena į Cicero, Ill.

Sutkeitis, Kazys, Olga, Paulius, į Souderton, Penn.

Tarosas, Antanas, Juozas į Chicago, Ill.

Trakimas, Jonas, Sofija, Algirdas, Irena į Phila., Pa.

Tyrulis, Povilas, Marija, Povilas į Chicago, Ill.

Vaitekauskaitė, Monika į Chicago, Ill.

Zydvaičius, Kazys, Stasė, Evaldas, Nijolė, Rimvydas į Lynn, Mass.

Jasukaitis, Jeva, Irena į New York, N. Y.

Juknevičius, Paulius į Chicago, Ill.

BALF Imigracijos Komitetas.

Rūpinasi bedarbiais

Toronto, Ont.

Toronte lietuviai bedarbiai mažėja, nes kun. Ažuobalis įsteigė nedidelį bedarbių biurą klebonijoje. Kas sužino darbą, praneša į kleboniją, o jis kas vakaras po gegužinių pamaldų praneša, kur darbininkų reikalauja. Klebonija pasidarė lig' bedarbių motina. V.B.

Saldus saldus ryto miegelis

Oi saldus saldus ryto miegelis, Kaip gegužės švelnus vėjelis, Jezmino orema miegan skandina, Sapnų dievaitė meiliai vadina.

Brėkšta dienele, kyla saulele, Budin tėvelis jaunų sūnelį, Kelkis, sūneli, mažas artojelį, Taisyk žagrelę dirvelei arti.

Dirvelei arti, linelius sėti, Margais jauteliais juos apakėti, Sriaunios upelės vandeniui palieti, Jaunai seselei bus ko ravėti.

Laukai patvino mėlyna jūra, Klausia seselės, kas tųp užburė? Ar tai vosilkos, ar rajgiagėlės, Meiliai vilioja kaip dangaus vėlės.

Nei tai vosilkos nei rugiagėlės, Nei tai daugaus meilišios vėlės, Šilko lineliai drobelėm austi, Jaunai seselei kraitelį krauti.

Artojelis

SUKAKTUVINIO LDS SEIMO

PROGA

prisiuntė aukų "Darbininkui" paremti:

- Ona ir Juozas Smilgiai, Dorchester, Mass. 5.00
- Ona Skirkevičienė, Nashua, N. H. 1.00
- Mrs. A. Jusjukonis, Everett, Mass. 1.00
- Mary Urbaitis, Boston, Mass. 1.00
- Pranas Janulevičius, South Boston, Mass. 1.00
- M. Miklasevičius, Brooklyn, N. Y. 1.00
- Juozas Mikuckis, Baltimore, Md. 1.00
- Alfonssas Kindury, Dolgeville, N. Y. 1.00
- Juozas Rakauskas, Chestertown, Md. 1.00
- Prof. Dr. Juozas Gabrys, No. Amherst, Mass. 1.00
- Mrs. Kazlauskas, Phila., Pa. 1.00
- Paul Simononis, Chester, Pa. 1.00
- Barbara Bolmantienė, Brockton, Mass. 1.00
- Pranas Gudas, Chicago, Ill. 1.00
- Kun. V. J. Martusevičius, Phila., Pa. 2.00
- Mrs. M. Simon, South Boston, Mass. 1.00
- E. Waliackas, Marblehead, Mass. 1.00
- Michalina Dunduraitė, Dorchester, Mass. 1.00
- Kazys Kučinskis, Kingston, Pa. 1.00
- Mrs. M. Veizgilenė, Camden, N. J. 1.00
- S. Valashinas, Kingsley, Pa. 1.00
- John Urban, Phila., Pa. 1.00
- Edward Braslauskas, Phila., Pa. 1.00
- Jonas Sakaitis, Worcester, Mass. 1.00
- Z. Zekienė, Waukegan, Ill. 1.00
- Rev. J. F. Boll, Seranton, Pa. 1.00
- L. Valiukas, Dayton, Ohio 1.00
- Petras J. Grigas, Brockton, Mass. 1.00
- Dr. Joseph L. Pašakarnis, South Boston, Mass. 1.00
- Jonas Miseikis, East Haven, Conn. 1.00
- J. Zakarauskas, New Haven, Conn. 1.00
- Mrs. Joseph Yurkon, Amsterdam, N. Y. 1.00
- Jonas Saliomonas, East Granby, Conn. 1.00
- John Taparaukas, Lawrence, Mass. 1.00
- Karl Ramanaukas, New Haven, Conn. 1.00
- M. Norbutas, Cambridge, Mass. 1.00
- Tom Tamulevich, Branford, Conn. 1.00
- Mrs. Vera Limbo, Baltimore, Md. 1.00
- Mrs. Ursula Bernardo, Pittsfield, Mass. 1.00
- Mrs. R. Petraitis, E. Granby, Conn. 1.00
- A. Nakutis, Gardner, Mass. 1.00
- Charlie Krasnakevich, South Boston, Mass. 1.00
- Veronica Sajaukaitė, Brighton, Mass. 1.00
- J. Fronskus, West Medford, Mass. 1.00
- A. Goniprow, Marblehead, Mass. 1.00
- Pr. Raciūnas, Chicago, Ill. 1.00
- Joseph Kurtinaitis, Steubenville, Ohio 1.00
- Mrs. J. Vansovitz, Middletown, Conn. 1.00
- Juozas Duoba, Norwood, Mass. 1.00
- John Daniels, South Boston, Mass. 1.00
- I. Balutis, Norwood, Mass. 1.00
- Pranas Martinkus, Jamaica Plain, Mass. 1.00
- Rev. F. M. Juras, Lawrence, Mass. 1.00
- Dr. J. Kazlauskas, Brooklyn, N. Y. 1.00
- Matilda Mazuras, Dorchester, Mass. 1.00
- M. Sangaila, Easton, Pa. 1.00
- Mrs. Ona Rudienė, Orange, Mass. 1.00
- A. Z., South Boston, Mass. 1.00
- Klema Urbaitytė, South Boston, Mass. 1.00
- Mrs. Elizabeth Railo, Millinocket, Maine 1.00
- Mrs. Anthony Samson, Norwood, Mass. 1.00
- Vincas Kaliasas, Warehouse Point, Conn. 1.00
- Anthony Sedaras, Warehouse Point, Conn. 1.00
- Jonas Narukynas, Worton, Kent Co., Maryland 1.00
- Anna Blaugis, Stoughton, Mass. 1.00
- Petronelė Starazinskaitė, Chicago, Ill. 1.00
- Miss Mary Kašėtaitė, Waterbury, Conn. 1.00
- Pr. Jonikas, Salem, Mass. 1.00
- Mrs. E. Jurgutaitienė, Kansas City, Kansas 1.00
- Jonas Petrulis, Fargo, N. Dakota 1.00
- Mrs. Mary Chess, Flagtown, N. J. 1.00
- Zigmas Jegeravičius, Westfield, Mass. 1.00
- Jack J. Stukas, Newark, N. J. 1.00
- Anthony Urbanus, Southington, Conn. 1.00
- Bronius Mozuras, Montreal Qué. Canada 1.00
- Bessie Klewicka, Baltimore, Md. 1.00
- Fabian Saranko, Paterson, N. J. 1.00
- J. A. Vaičiūnas, Manchester, N. H. 1.00
- Ona Skurydas, Kearny, N. J. 2.00
- Jonas Levickas, Kearny, N. J. 2.00
- I. Salkauskas, Baltimore, Md. 1.00
- Ī. V., Chazy, N. Y. 1.00

Visiems aukojusiems ir remiantiems lietuvišką kultūros darbą nuoširdžiai dėkoja

"DARBININKO"

Redakcija ir Administracija

366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Trumpai iš Anglijos

Lietuvių daktarų Anglijoje svetimame krašte mokytis net labai maža. Vos keli. Bet nei kelių kalbų. Tad turėti lietuviams ir jų neturi galimybės priimti pacientų ir verstis laisvai praktika. Tai labai yra nemiala lietuviams, kurie savo džiūs negali laisvai nupasakoti. Svetimų kalbų nedaug kas iš mūsų mokėjo laisvės metais, išskyrus mokyklas ir universitetus. Darbininkai ir šiaip visuomenei, užtekdavo gal atsidarys? savos kalbos. Dabar reikia

Bal. Brazdžionis.

3500 gerų piliečių saugo jūsų sutaupas

Jei Jūs norite investuoti keletą dolerių, tą darote su pasitikėjimu, jei jūs žinote sekmingus biznierių ir profesionalus savo kaimynystėje.

Aktualiai yra jums didelis parankumas taupyti pinigus bile kuriam iš 190 Savings Bankų Massachusetts valstijoje.

Kiekviena iš šių bankų yra prižiūrima Board of Trustees... vyrų, kurie yra sekmingi savo bizniuose... ir kurie tarnauja bankuose, prižiūradami depozitorių indėlius.

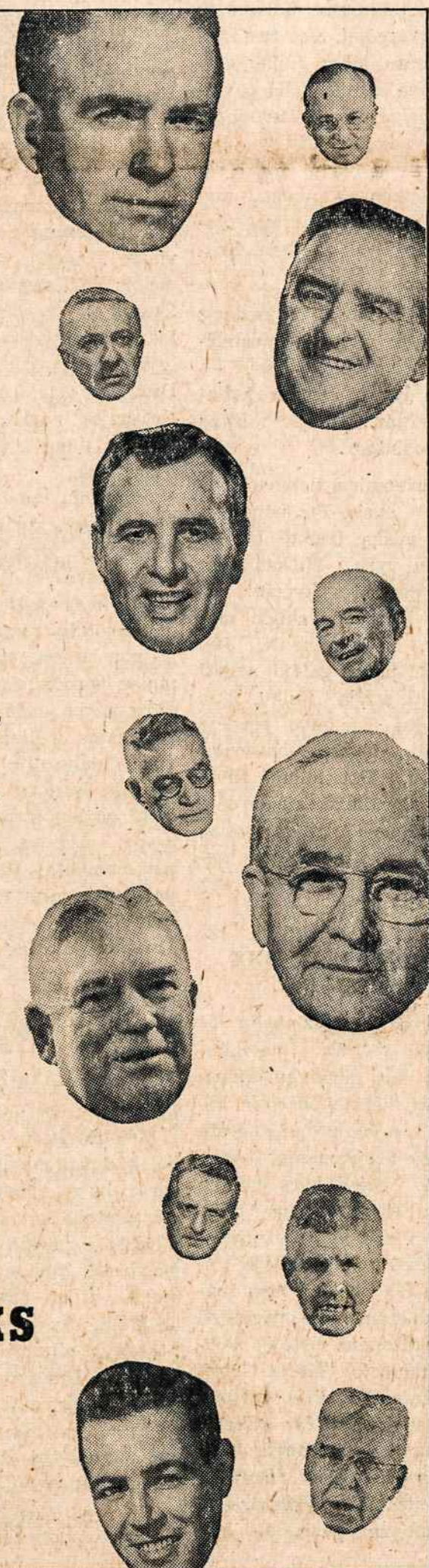
Išmintingų trustistų vadovybėje yra viskas saugu mutual savings bankuose. Tas davė pasitikėjimą taupiepiams žmonėms jau kelintai gėntkartei—jau daugiau kaip per šimtmetį.

Jei jūs dar nesate vienas iš 3,000,000 žmonių, kurie taupo savo pinigus mutual savings bankuose, kodėl neatidaryti sąskaitos šiandien? Atsiminkite pažūrėti į sąrašą: "Savings Bank" arba "Institution for Savings", bankų sąrašė.

The Savings Banks of Massachusetts

Chartered by the Commonwealth of Massachusetts

ŠACHMATAI

— veda K. Merkis —

Žinios iš Budapešto

yra gaudomos su dideliu susidomėjimu. Štai žinių pluoštas.

13 ratas: Boleslavsky įveikė Szabo, Bronstein — Flohrą, Kotov — Stahlbergą, Najdorf — Lilienthalį. Keres remizavo su Smyslovu.

14 ratas: Keres pralaimėjo Kotovui. Tai pirmas Kereso pralaimėjimas šiame turnyre. Boleslavsky lygiomis su Lilienthal. Bronstein laimėjo prieš Najdorf, Argentina. Flohr — Stahlberg ir Smyslov — Szabo lygiomis.

15 ratas: Szabo nugalėjo Kotovą. Bronstein — Lilienthal ir Keres — Flohr lygiomis. Stahlberg — Najdorf ir Boleslavsky — Smyslov nebaigė.

Padėtis: Boleslavsky 9½-4½, Bronstein 9½ - 5½, Keres 8½ - ½6, Smyslov 7½ - 6½, Kotov 7½ - 7½, Najdorf, Stahlberg po 6½ - 7½, Lilienthal 6½ - 8½, Szabo 6-9 ir Flohr 5-10.

Arlauskas Australijos pirmenybėse

Romualdas Arlauskas, Pietų Australijos meistris, dalyvauja visos Australijos (Pos-

AUKSINĖS ŠAKNELĖS

Auksinės šaknelės (Golden Seal) yra didelės vertės vaistas nuo kataro, baltųjų, akių uždegimo, nuo rožės, nuo drugio, nuo kepenų gedimo, nuo skilvio ir kitų vidurinių skaudulių, nuo sugedusios burnos. Auksinės šaknelės veikia tiksliai nesveiką kūno dalį, kuri serga. Kitaip sakant, jos gydo visokias ligas. Ir tai ne mūsų pasakytas, bet taip sakoma visokiose daktariškose knygose. Puodukas verdančio vandens ir šauktukas sutrintų Auksinių šaknelių, gert po čerkutę kelis kartus per dieną, arba plauti sergančias kūno dalis. Svaras Auksinių šaknelių kainuoja \$15.00. Perkant mažiau, uncija kainuoja \$1.00.

ALEXANDER'S CO.
414 West Broadway
South Boston 27, Mass.

DAKTARAI

Tel. AV 2-4026

J. Repshis, M.D.

Lietuvis Gydytojas
495 Columbia Road
arti Uphams Corner
Dorchester, Mass.
Ofiso Valandos: 2-4 ir 6-8.

BALF sandėlyje gauti drabužiai ir kiti daiktai 1950 m. balandžio mėn.

Connecticut 21 svaras.
Maine 60; Massachusetts 237;
Maryland 35; Michigan 11;
New York 261; Pennsylvania 89;
Canada 4. Viso gauta balandžio mėn. — 718 svarai.

Pristatome Alų ir Toniką

Mes turime 11-kos rūšių alaus ir įvairių tonikų. Mes alų ir toniką pristatome vestuvėms, į namus, krikštynoms, parėms ir piknikams. Patarnavimas skubus ir mandagus. Šaukite:

BORIS BEVERAGE CO.

J. ARLAUSKAS, Savininkas

220 E St., Tel. SO 8-3141, So. Boston, Mass.

Užsisakykite Toniko Pas Mus

Pristatom geriausį toniką
Piknikams, Vestuvėms,
Krikštynoms ir visokiems
Parengimams.

Kainos prieinamos.

Myopia Club Beverage Co.

Grafton Ave.,

Islington, Mass.

Tel. Dedham 1304-W

PRANAS GERULSKIS, Namų Tel. Dedham 1304-R

Padėkite plytele

SENELIŲ PRIEGLAUDAI— Ištieskite Gailestingumo Ranką

Pereitą savaitę prie statybos fondo prisidėję sekantieji:

Anne Powzo, Hudson, N. Y.	\$100.00
Chas. Chankus, Ashley, Penna.	10.00
Paulina August, N. Chicago, Ill.	10.00
J. Ivanauskienė, Phila., Penn.	10.00
E. Aleksa, Elizabeth, N. J.	10.00
M. Kozlowsky, Cambridge, Mass.	10.00
Mrs. L. Buivid, Port Washington, Wis.	7.00
Teofilė Akstinienė, Brockton, Mass.	6.00
Juozapas Rimkus, Moline, Ill.	5.00
Morta Andrews, Weymouth, Mass.	5.00
F. Stonienė, Providence, R. I.	5.00
D. Anilonis, Elizabeth, N. J.	5.00
Veronika Baranauskienė, Montreal, Canada	5.00
A. Adamskis, Worcester, Mass.	5.00
Adam Keulis, Fairfield, Conn.	5.00
Agota Durilatis, Montreal, Canada	5.00
R. Jankauskas ir M. Dowd, Elizabeth, N. J.	5.00
Anna Kukucionis, Pittsburgh, Penna.	5.00
Brolis Alesandros, Hinsdale, Ill.	5.00
A. ir M. Yankauskai, Ansonia, Conn.	5.00
Mary Gajauskas, Woodhaven, N. Y.	4.00
Stanley Masaitis, Bentleyville, Penna.	3.00
M. Miniotienė, Chicago, Ill.	3.00
Justa Karpiūtė, Westville, Ill.	3.00
Veronika Lingaitienė, Westfield, Mass.	2.00
John Cergeles, Brooklyn, N. Y.	2.00
Margaret Luskus, Mt. Carmel, Penna.	2.00
M. Petuskauskienė, Lost Creek, Penna.	2.00
Z. Paulauskas, Pittsburgh, Penna.	2.00
Anna Gostaut, Melrose Park, Ill.	2.00
A. Aurilienė, Youngstown, Ohio	2.00
A. Simaitis, Phila., Penna.	2.00
Anna Rakita, Pittsburgh, Penna.	2.00
E. Alexander, Kearny, N. J.	2.00
T. Salkis, Kearny, N. J.	2.00
Magdalena Balacavage, W. Pittston, Penna.	2.00
S. Zemetowskienė, Windsor, Conn.	2.00
Mrs. Giebiienė, Brooklyn, N. Y.	2.00
Marė Volukevičienė, W. Lynn, Mass.	2.00
D. Shimaitis, Chicago, Ill.	2.00
A. Černiauskienė, Jersey City, N. J.	2.00
Veronika Vaicekauskienė, Moundsville, W. Va.	2.00
Marė Chalkonas, Hartford, Conn.	2.00
K. P., Boston, Mass.	2.00
Mary Rudzevice, Wickliffe, Ohio	2.00
F. Shukis, Rochester, N. Y.	2.00
Adam Victor, Detroit, Mich.	2.00
J. P. G., Portland, Oregon.	1.00
Helen Radzevičienė, Montello, Mass.	1.00
H. Mikaitis, Waterbury, Conn.	1.00
K. Nakrosis, Kearney, N. J.	1.00
Ona Pleikienė, Batavia, Ill.	1.00
R. Antanavich, Lawrence, Mass.	1.00
V. Dzigas, Hudson, Mass.	1.00
M. Pasakarnis, So. Boston, Mass.	1.00
A. Zokas, Grand Rapids, Mich.	1.00
Mary Kuzzacavage, Forest City, Penna.	1.00
Virginia Kazlauskas, Amsterdam, N. Y.	1.00
Mary Lidėikis, St. Clair, Penna.	1.00
M. Kavaliūnaitė, Chicago, Ill.	1.00
Mary Rugis, Pana, Ill.	1.00
Emilie Pavolonis, Campbell, Ohio	1.00
Cecilija Inglis, Cleveland, Ohio.	1.00
Wm. Labutis, Yonkers, N. Y.	1.00
Ann Perekstis, N. Abington, Mass.	1.00
Petronelė Yermak, Detroit, Mich.	1.00
P. Sheppard, Cleveland, Ohio	1.00
A. Buswink, Detroit, Mich.	1.00
Julia Murauskas, Baltimore, Md.	1.00
Anna Simons, Chicago, Ill.	1.00
Mrs. Machlaitis, Forest City, Penna.	1.00
Sofija Lusas, Waterbury, Conn.	1.00
Z. Adomaitis, Albany, N. Y.	1.00
Petronelė Barskaitienė, Kenosha, Wis.	1.00
N. N., Chester, Penna.	1.00
Geo. Karoski, W. Frankfort, Ill.	1.00
Petras Kizevičius, Springfield, Ill.	1.00
Mr. ir Mrs. P. Amšiejus, N. Andover, Mass.	1.00
M. Venkunas, Phila., Penna.	1.00
S. Kateiva, Phila., Penna.	1.00
Mary Thomas, Cleveland, Ohio	1.00
Mrs. A. Sulskis, Detroit, Mich.	1.00
Mathew Belch, Paterson, N. J.	1.00
Anthony Danowsky, Shenandoah, Penna.	1.00
E. Vaitonis, Providence, R. I.	1.00
Julia Arlauskas, Webster, N. Y.	1.00
N. N., Spring Valley, Ill.	1.00
V. Debesis, Cleveland, Ohio	1.00
N. N., Brooklyn, N. Y.	1.00
P. Rasimas, Scranton, Penna.	1.00
Valeria Rauabienė, Hudson, N. H.	1.00
P. Daukša, E. St. Louis, Ill.	1.00
N. N., Bourbonnais, Ill.	1.00
A. Vaičiūnas, Cleveland, Ohio	1.00
V. Kontautienė, S. Boston, Mass.	1.00

Visiems aukotojams ir aukotojoms nuoširdžiausiai dėkojame. Lai Dievulis atlygina visiems.

Jėzaus Nukryžiuotojo Seserų vardu,

Motina Ligorija,

Vienuolyno Viršininė.

(Bus daugiau)

IVAIRŪS SKELBIMAI

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance

409 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.

Office Tel. South Boston 8-0948

Res. 37 Oriole Street
West Roxbury, Mass.
TEL. PA-7-1233-W

NAMŲ SAVININKAMS

Mes namus taisome, pentiname iš lauko ir vidaus; taisome stogus, gatarus ir kaminius. Nesvarbu kaip toli ir kaip didelis ar mažas darbas. Reikale parašykite atvirutę arba telefonuokite: John Petrus, 131 Pond St., Randolph, Mass. Tel. RA 6-1177-J. So. Bostono ofisas, 409 Broadway, room 4 nuo 5-7 vakarais.

Tel. 8-1340

Pirm Pirksiant Karą,

MAHONEY & FAY, INC.

Ateilankyk Pas Mus.

119 Belmont St.,

Atidaryta Vakaraus.

Brockton, Mass.

CADILLAC

PONTIAC

WM. H. BASSETT CO.

1782 Main St.

33 Main St.

BROCKTON, MASS.

BRIDGEWATER, MASS.

BROTHERHOOD OIL CO.

Pečiams ir šildymui aliejus.

Urnu ir Retail

Mes įdedame apšildymui sistemą

"Metered Service"

574 No. Montello St.,

Brockton, Mass.

Tel. 6140

Amerikos Legijono Stepono

Dariaus Posto

METINIS

IŠVAŽIAVIMAS

Sekmadienį, Birželio 4, 1950

ROMUVOS PARKE

Montello, Mass.

Bus militarės iškilmės laike kurių bus pagerbtas vienas užsitarnavęs lietuvis veikėjas. Dalyvaus Baletto artistai ir bus kitų pamarginimų. Žinoma bus muzika, užkandžių ir gėrimų trošku liui numalšinti. Pasaulinių Karų lietuviai veteranai nuoširdžiai kviečia visus lietuvius atvykti ir atnaujinti pažintis su draugais.

Draugijų Valdybų Adresai

LIETUVOS DUKTERŲ DR-JOS
PO GLOBA MOTINOS SVČ.

Pirmininkė — Eva Markšienė,
625 E. 8th St., So. Boston, Mass.
Tel. South Boston 8-1298.
Vice-Pirmininkė — B. Gailūnienė,
8 Winfield St., So. Boston, Mass.
Prof. Rašt. — Stela Overkienė,
555 E. 8th St., So. Boston, Mass.
Finansų Rašt. — B. Čiūnienė,
29 Gould St., W. Roxbury, Mass.
Tel. Parkway — 1864-W
Izdininkė — Ona Slausis,
51 Tappan St., Mattapan, Mass.
Tvarkdarė — M. Matėpšienė,
866 E. 5th St., So. Boston, Mass.
Kasos Gl. — E. Zebietė Aukštikalnytė,
110 H St., So. Boston, Mass.
Draugija savo susirinkimus laiko kas
antrą antradienį mėnesio, 7:30 v.
vakare, Parapijos salėje, 492 E.
Seventh St., So. Boston, Mass.
Visais draugijos reikalais kreiptis
pas protokolų raštininkę.

SV. JONO EV. BL. PASALPINĖS
DRAUGIJOS VALDYBA

Pirmininkas — Viktoras Medonis,
21 Sanger St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirm. — Vincas Stakutis,
684 Sixth St., So. Boston, Mass.
Protokolų Rašt. — Kazys Rūsteika,
206 L St., So. Boston, Mass.
Fin. Rašt. — Aleksandras Ivaška,
440 E. Sixth St., So. Boston, Mass.
Izdininkas — Stasys K. Griganavičius,
699 E. Seventh St., S. Boston, Mass.
Maršalka — Jonas Žalckis,
787 Broadway, So. Boston, Mass.
Draugija laiko susirinkimus kas trečią
sekmadienį kiekvieno mėnesio,
2 val. po pietų. Parapijos salėje,
492 E. 7th St., So. Boston, Mass.
Visais draugijos reikalais kreiptis
tęs pas protokolų raštininkę.

Geriausia Užeiga Vyrams ir Moterims yra SOUTH BOSTON CAFE

Vincas Balukonis, Savininkas.

Pagamina gerus lietuviškus pietus, užlaiko geriausią alų, vyną ir degtinę, ir visiems draugiškai ir mandagiai patarnauja.

258 West Broadway,

South Boston, Mass.

ISSIRENDAVOJA du šviežius kambariai dviem vyrams. Galite atsišaukti bile kada: Viktoras Žičkus, 80 Corbet St., Dorchester, Mass. Tel. BL 8-9875. (12-16-19)

Frank The Florist

CALL

FOR

Floral Designs
Wedding Flowers
Cut Flowers

1407 Washington St.

Norwood, Mass.

GRABORIAI

W. J. Chisholm

GRABORIAI

"Asmeniškas Patarnavimas"

331 Smith St.,

PROVIDENCE, R. I.

Telephone

Ofiso: Dexter 1-562

Namų: Pl. 6286

S. Barasevičius ir Sūnus

FUNERAL HOME

254 W. Broadway

South Boston, Mass.

JOSEPH BARASEVIČIUS

Laidotuvių Direktorius

NOTARY PUBLIC

Patarnavimas Dieną ir Naktį

Koplyčia Šermenims Dykai

Tel. South Boston 8-2590

Avenue 2-2484

CASPER

FUNERAL HOME

187 Dorchester Street

South Boston, Mass.

Joseph W. Casper

(KASPERAS)

Laidotuvių Direktorius ir

NOTARY PUBLIC

Patarnavimas Dieną ir Naktį

Koplyčia Šermenims Dykai

Tel. SO 8-1437

South Boston 8-3960

YAKAVONIS

FUNERAL HOME

741 No. Main St.

Brockton, Mass.

V. YAKAVONIS

Laidotuvių Direktorius ir

Balsamuotojas

Patarnavimas Dieną ir Naktį

Koplyčia Šermenims Dykai

Tel. Brockton 8-1580

WAITT

FUNERAL HOME

30 Emerson Ave

Brockton, Mass.

Edward J. Waitt

(Waitekūnas)

Laidotuvių Direktorius ir

Balsamuotojas

Patarnavimas Dieną ir Naktį

Koplyčia Šermenims Dykai

Tel. Brockton 3368

WAITKUS

FUNERAL HOME

197 Webster Ave.

Cambridge, Mass.

PRANAS WAITKUS

Laidotuvių Direktorius ir

Balsamuotojas

(Notary Public)

Patarnavimas dieną ir naktį.

Nauja moderniška koplyčia šer-

menims dykai. Aptarnauja Cam-

bridge ir Bostono kolonijas žo-

miastuomis kainomis.

Kainos tos pačios ir kitu-

miestus

Reikale šaukite; Tel. TR-6-6434

ZALETSKAS

FUNERAL HOME

564 East Broadway

SOUTH BOSTON, MASS

D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas

Graboriai ir Balsamuotojai

Patarnavimas dieną ir naktį.

Koplyčia šermenims Dykai

NOTARY PUBLIC

Tel. SO 8-2815

BOSTONO ŽINIOS

"Raulas" gražiai pasirodė

Rekomendavo "Šnipšnytį"

Geg. 14 d., bažnytinėje salėje, W. 5th St., Norwoodo jaunimas suvaidino Jono Tarvydo parašytą komedią "Raulas". Tai buvo, lietuviškas kaimiško pobūdžio jaunimo pasilinksminimo vakarėlis. "Raulas" patinginiavo. Barbora jį pabarė, apstumdė. Kaimietė papasakojo žinių vieną kitą apkalbėdama. Labiausiai apkalbėtų mergaičių išteisinta. Jaunimas pademonstravo ir pašoko. Žiūrovams vakarėlis patiko. Vienas jų pageidavo, kad rudenį, "Raulas", vėl atkankytų So. Bostoną.

Sekmadienio parengime, kun. Virmauskis kalbėdamas apie "Raulo" autorių ir aktorius rekomendavo "Šnipšnytį". Anot jo, Brocktone gimęs ir augęs Juozas Liola ruošias pastatyti didelę komedią, o Bostono jaunimas pasistengs ją gerai išmokyti ir visuomeninei perduoti. Iš autoriaus ir aktorių pasiryžimo atrodo, kad jų rengiamas lietuviškas vakaras geg. 21 d., bus didelis ir įdomus.

Nepreikite nesustoje

prie "Darbininko" vitrinos (lango), kuriame pamatysite retą vaizdą: dvi didelės fotografijos So. Bostono lietuvių parapijos mokyklų, glėbiamų klub. kun. Pr. Virmauskio ir vadovaujama Jėzaus Nukryžiuotojo seselių. Didelis būrys vaikų ir paaugusių mokinukų jums šypsosi džiaugsmu, pasitenkinimu ir padėka globėjams, mokytojams ir tėveliams, kurie į tą mokyklą juos leidžia ir ja rūpinasi.

Rūbų vaju

Bostono BALF vykdo rūbų ir apavų vaju. Surinkti rūbai ir apavas bus nusiųsti Europon lietuviams treniniams, kurie dėl nesveikatos ar seno amžiaus negali išemigruoti.

Visi Bostono ir apylinkių lietuviai prašomi aukoti vargstantiems savo broliams atliekamą drabužių ar batus. Iki šiol ypač mažai suaukota vyriškų rūbų, o taip pat trūksta paklodžių, antklodžių ir kitų lovos skalbinių.

Aukojami daiktai surenkami po Šv. Petro bažnyčia ir "Darbininko" Administracijoje.

Kas neturi galimybių aukojamus daiktus pristatyti į surinkimo punktus, tas tegul praneša apie tai, parašydamas atviruką šiuo adresu: Veronika Shimkus, 30 Bal-mouth St., Newton 58, Mass.

Bostono BALF Valdyba

Bostono Jubiliejus

Ketvirtadienį, gegužės 18 d., prasidės Bostono jubiliejus šventė. Minėjimas baigsis pirmadienį, gegužės 22 d.

Ketvirtadienį jubiliejus apskelbtas 9 val. r., bažnyčių varpais ir gaisrininkų sirenomis. 9:30 val. Karalienės Mary's killmas bus išstatytas paroda Fine Arts muziejuje per visą jubiliejus laiką. 10 val. diskusijos tema — "Individo ateitis Amerikos kapitalizmo sistemoje", Faneuil Hall. (Įėjimas tik su tikietais). Vidurdienį Boston Chamber of Commerce susirinkimas. 2:30 val. po pietų — Internal revenue namo dedikacija. 7 val. vak. pietūs Copley Plaza.

Penktadienį, geg. 19 d. — 12:30 val. vidurdienį Chamber of Commerce užkandžiai. 2 val. po pietų — ligoninių ir medicinskių mokyklų lanky-

mas. 2:30 — Jubiliejus madų paroda Public Garden. 3:45 — Gaisrininkų paroda mieste. 8 val. vak. — Bostono jubiliejus balius Boston Garden.

Šeštadienį, geg. 20 — visą dieną lėktuvų paroda Bedfordo ir Logan aerodromuose.

Sekmadienį, geg. 21 — 10 val. rytą, Fenway Parke Amerikos Legiono šv. Mišios. Vidurdienį pamaldos laivyno kieme So. Bostone. 4 val. po pietų — "I Am an American Day" programa Hatch Shell esplanadoj. Toje pačioje vietoje, 7 val. vak., koncertas. 11 val. vak. — Feiervėrkų iluminacija.

Pirmadienį, geg. 22 — 4 v. po pietų Hoocas dedikacija.

Pažymėjome tik svarbesnius dalykus. Jų bus žymiai daugiau per visas penkias dienas.

Jubiliejinis Koncertas sutraukė tūkstančius žmonių

Sekmadienį, gegužės 14 d., Bostono Jubiliejus išvakarėse buvo suruoštas tarptautinis koncertas prie Karolio upės. Koncerto klausėsi apie 4,000 žmonių.

Programą išpildė įvairių tautinių grupių chorai, kvartetai, orkestrai ir šokėjų grupės: ukrainų, lenkų, švedų, armenų, italų, graikų, latvių ir įvairių mokyklų. Visos grupės ir chorai gerai pasirodė. Tačiau lietuvių šv. Petro parapijos choras, vad. kompozitoriaus Jeronimo Kažinsko, pasirodė taip gerai, kad laikraštininkai jį nufotografavo. Šio choro atvaizdas tilpo "Boston Globe" pirmame puslapyje. Bostono lietuvių tautinių šokių grupė, vad. Onos Ivaškienės, taip pat gerai pasirodė.

Kaip visi

South Bostoniečiai jau žino, Vyčių 17-ta kuopa stato veikalą "Šnipšnytis Kariuomenėje", kuris bus vaidinamas po dviejų savaitių Patrick Gavin Mokyklos salėje. Visi vyčiai, jauni ir seni, energingai dirba, kad vakaras būtų įdomus ir sėkmingas. Jie nori jums parodyti originalią dramą, kuri netik graži ir patriotiška, bet yra pilna juokų, kurių ilgai neužmiršit. Atvykite pasižiūrėti, kas atsitiko su Šnipšnyčiu, kai jis buvo partizanų Lietuvoje. Ligi pasimatymo! (daugiau žiūr. 6 pusl.)

400 kitataučių šoko Kalvelį

Geg. 6 ir 7 d.d., Bostone įvyko šeštasis metinis New England Folk Festival.

Šeštadienį po pietų dalyvavo Liet. Tautinių Šokių grupės jaunamėčiai. Pašoko "Čigonėlių", "Šuštą" ir "Mikita". Pertraukus metu visa publika buvo mokinama šokti "Kalvelį". Nurodymus davė programos vedėjas, žymus folkloristas Ralph Page. Vidury šoko lietuvių ratelis, o juos sekdamie visi kiti. "Kalvelio" šoky dalyvavo ir lenkų šokėjų grupė.

Sekmadienio vakare dalyvavo grupės vyresnieji. Pašoko "Kazokėlių", "Oželių" ir "Malūną". Čiurlionietis Pranas Pet-

Iš kairės į dešinę sėdi: — Marie Skuduris, Alice Laudansky, Alice Plevock, Angela Masionis. Stovi — Jonas Kontautas, Jonas Olevičius ir Viktoras Ančiukaitis. Šie vyčiai sudaro Vyčių dramos "Šnipšnytis Kariuomenė" komitetą.

O, kaip aš mėgau tą darbą!

Keturiolika metų "Darbininko" spaustuvėje dirbęs Stasys K. Griganavičius, atsisveikindamas su bendradarbiais, iš širdies dūstelėjo ir pasakė: "O kaip aš mylėjau tą darbą. Nežiūrėjau kiek ir kada reikėjo dirbti, jei tik buvo darbo arba tekdavo ką skubai atlikti. Ana, tie suklasifikuoti iliustracijų albumai, — parodė ir storas knygas lentynose, — mano sudaryti laisvalaikiu. Mylėjau aš tą darbą."

Stasys K. Griganavičius su savo dėde K. Šidlausku praėjusią savaitę įgijo naują būtiną — atidarė "Third Street Cafe, Inc." (56-58 Dorchester St., So. Boston). Tas naujas darbas jį paviliojo iš igudusio spaustuvininko profesijos. Bet negalima sakyti, kad St. Griganavičius nebūtų patyręs ir naujam darbė. Atvykęs iš Lietuvos 1928 m., jis kaip tik ilgesnį laiką dirbo restorane, paskui vertėsi kitais uždariais, kol užkliuvo ir ilgam paliko "Darbininko" spaustuvę.

"Darbininko" redakcijos ir administracijos bei spaustuvės personalas savo darbščiam ir judriam bendradarbiui š. m. kultūros reikalams. Ateity kiekvienas piknikas turi turėti daugiau kultūrinių pramogų ir dalį pelno skirti aukštesniems reikalams. E.K.

gegužės mėn. 9 d. surengė išleistuves ir atminimui įteikė dovanėlę. Kartu pasivažiinta, pasidalinta išgyventų dienų prisiminimais, palinkėta gražios sėkmės naujam darbė. LDS pirminką Kun. Pr. M. Jura, kuris dėl nesveikatos vis dar negali palikti namų, atstovavo "Darbininko" administratorius A. Peldzius, padėkojęs už gražų darbą ir įteikęs LDS Centro dovanas. St. Griganavičius jaudinančiu žodžiu atsisveikino su bendradarbiais, pažadėdamas visam laikui likti nuoširdžiu bičiuliu "Darbininko", kuriam jis tiek laiko ir jėgų yra skyręs.

St. Griganavičius yra kilęs iš Lietuvos, Kovarsko (Ukmergės apskr.), tarnavęs Lietuvos kariuomenės puskarininkiu, o Amerikoje dirbęs ir tebedirbęs įvairiose katalikiškose organizacijose (LDS, Vyčiuose, Šv. Jono paš.). Gyvena 699 E. 7th St., So. Boston, Mass. ir kartu su savo malonia žmonele Ona augina dukrelę Vandutę.

Linkime ko geriausios sėkmės naujame darbė. S.

Vos nenuskendb lietuvaite

Pirmadienį, netoli savo namų City Point prie Kelly's Landing bezaizdama Rutelė Prakapaitė, 10 m., įpuolė į gilų vandenį. Ji įsitvėrė į supleišėjusi, betono sieną, ir taip išsilaukė virš vandens iki išgirdi pravažiuojantį Arthur Tomaselį, jos šauksmą. Jis negalėdamas jos pasiekti, nusileido ir padavė jai savo koją, kurios nusitvėrusi Rutelė laikėsi iki daugiau pagalbos pribuvo ir ją ištraukė į viršų.

Koresp.

Bostono pašto viršininkas Francis A. Crowley pranešė, kad Back Bay Annex ir South Station Postal Annex, pradedant gegužės 22 d., bus atdaryti iki 6 val. vak. Ankščiau buvo pranešta, kad tik iki 5:30 val. vak. Kituose Bostono pašto distriktuose pašto skyriai bus atdaryti nuo 8:30 val. ryto iki 5:30 val. vak.

Dabarties Pastabos

NEDEMOKRATISKA DEMOKRATIJA

▼ Niekada žmonės taip plačiai nekalbėjo apie demokratiją, kaip mūsų laikais, ir niekada, tur būt, istorijoje nebuvo tokio nedemokratiškumo pavyzdžių, kaip mūsų amžiuje. Ne dovanai lietuvių patarlė sako: "Kas žmogui skauda, tuo jis ir skundžiasi". Žmonės skundžiasi demokratijos nedemokratiškumu. Kai kitados buvo vergija, tai ji tokį vardą ir turėjo. Kai buvo tyranija, tai ji taip ir vadinosi. Karaliai, carai, kaizeriai ar satrapai taip pat savo vardo nekreipė. O demokratija mūsų laikais dažnai pridengia nedemokratišką elgesį.

▼ Koks yra gyvenimas "raudonoje demokratijoje", nei kalbėti nereikia. Čia jau nebe vilkas, raudona demokratijos kepuraitė prisidengęs, o tikras smakas. Panaši buvo ir "ruodoji — hitlerinė" ir "juodoji — fašistinė" demokratija. Visi vadai ir vadukai, stambūs ir nykštukai, kurių buvo daug priviše po pirmojo pasaulinio karo, visi jie skelbė ir vykdė rinkimus, turėjo parlamentus, tautos atstovus, partijas, kalbėjo liaudžiai (demos — juk yra liaudis), ieškojo žmonių pritarimo arba spaudė jėga. Jie valdė "demokratiškai", kad galėtų pridengti savo nedemokratiškumą. Norėdamos nuo jų atsiskirti, kai kurios srovės ėmė kalbėti apie tikrąją ir netikrąją demokratiją. Bet ir čia visi galai susimaišė: ką vieni vadino tikrąja demokratija, kitiems atrodė netikra, ir priešingai. Žodžiu, pačiais demokratiškiausiais laikais negalima demokratiškai net susitarti, kas yra demokratija.

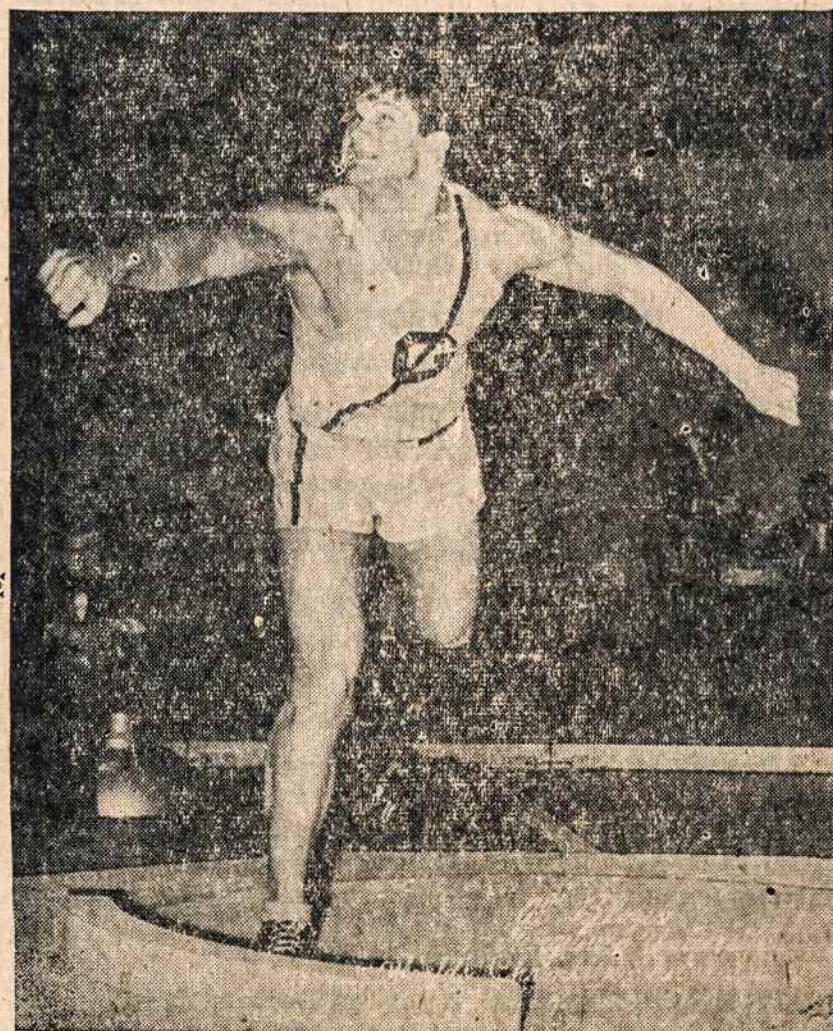
▼ Gerai žinome, kad už geležinės sienos demokratijos nėra, kaip jos nebūna nei už geležinių grotų, už kurių vieną narvan patenka vilkas su ėriuku. Bet kai jie susitinka ir laisvėje, tai ėriuko kailis vistiek būna minkštesnis už vilko dantis. O tų aštrių ilčių nei žmonėms nestinga! Iš kurgi atsiranda visi tie vadai ir vadeliai (kiti sako: vadelės) ir visos tos nedemokratiškos demokratijos, jei ne iš tos pačios žmonių krūvos. Nesirastų jiems pritariančių arba nebūtų visuomenėje neteisningumo, nesirastų ir buožvadžių. Patys žmonės juos iškelia, kaip mielės ragaišį, kai apačioje ima rūgti.

▼ Žmonija jau seniai rūgo dėl socialinės neteisybės ir teberūgsta. Imkime, pavyzdžiui, kad ir tokį kraštą, kur visai laisvai žmonės balsuoja, kas turi sėstis už valdžios stalo. Tokiam krašte taip pat laisvai leidžiama kimšti į savo kišenę, kiek tik pajėgi. Kieno drūtesnė, tas ir stipresnis. Ar toks stiprumas demokratiškas ir visuomenei sveikas, to neklausiama? Ar dirbančiųjų prakaitas ir sveikata apmokama teisingai ir be skriaudos, taip pat ne visi paiso? Demokratija dažnai prasideda balsavimu ir juo baigiasi. Gyvenama gi tokia demokratija, kokia kam patinka.

▼ Sakysime, kai kam labai patiktų šitoks vaizdas. Važiuoja du mokinukai tuo pačiu autobusu, tuo pačiu keliu ir ton pačion vieton. Tiktai išlipę jiedu išsiskiria: vienas nueina į venus namus, o antras — į gretimus. Pirmasis už kelionę nemoka, nes jis lanko valdinę ir bereliginę mokyklą; antrasis — moka, nes jis tėvų siunčiamas į privatinę ir konfesinę mokyklą. Ir tokia nedemokratija norima praveisti visiškai "demokratišku būdu".

▼ Demokratija nėra tik valdymosi forma ir graži konstitucija. Galima ją parašyti ir labai šviesiai, kaip Stalino "saulėtą konstituciją", ir jos nesilaikyti. Net laisvam krašte partijos besikeisdamos kaitalioja ir konstitucijos pritaikymą. Išgalėjusi dauguma ją sau prisitaiko, kaip jai geriau išeina. Ar tas tinka ir mažumai, neklausiama? Dar širstama. Ypač nemėgstamas vienas įstatymas, kuris negali būti keičiamas, bet užtat ir mažai paisomas — tai artimo meilės įstatymas, o kaip tik juo remiasi demokratija.

▼ Demokratija iš tikrųjų yra ne kas kita, kaip suvisuominta meilė. Kur jos nėra, ten ir "tikriausioje demokratijoje" vis bus plyšį. Kai ima jie didėti, sakysim sunkesniems laikams užėjus, tai ir suplyšta tas demokratinis audeklas, kuriuo žmonės dengėsi nuo prievartos. Prievarta palieka, o demokratija išnyksta. Kas gi kaltas, kad žmonės savo nedemokratišku elgesiu, savo piautynėmis vis drasko tą švelnų demokratijos rūbą? Už tai didelė dalis pasaulio šiandien kenčia vergiją, kuri piktam pasityčiojimui vadinama... demokratija. S.

AL BLOZIS

Visi keliai į Naujosios Anglijos Liet. Vyčių Apskričio 4-tą metinį PIKNIKĄ-SPORTO DIENĄ

Sekmadienį, Gegužės - May 21, 1950 — Marianapolis, Thompson, Conn. (spacious grounds).

DIENOS PROGRAMA: Šv. Mišios — 11:30 val. ryte. Po to seka žaidimas "softball" tarp N. A. ir New York-New Jersey Vyčių apskričių ratelių. Atminčiai buvusio sportininko Al Blozis įvyks trumpas ceremonijas. (Al Blozis žuvo antrame pasauliniame kare). Svečias kalbės JAKS FRITZ BARZILAUSKAS, įžymus atletas, (Yale Universitete sporto mokytojas) pasakys kalbą. Seks linksmoji programos dalis lydima BOB ZINKAUS ORKESTRO ("Polka King"). Teiraukitės savo kolonijose, nes iš visur vyksta autobusai. Į sporto dieną kviečiami visi... Kviečia RENGIMO KOMISIJA.